

Naročnina mesečno
25 Din, za inozem-
stvo 40 Din — ne-
deljska izdaja ce-
loletno 96 Din, za
inozemstvo 120 Din

Uredništvo je v
Kopitarjevi ul. 6/III

SLOVENE

Telefoni uredništva: dnevna služba 2050 — nočna 2996, 2994 in 2050

Izhaja vsak dan zjutraj, razen ponedeljka in dneva po prazniku

Ček. račun: Ljub-
ljana št. 10.650 in
10.349 za inserate;
Sarajevo št. 7563
Zagreb št. 39.011,
Praga-Dunaj 24.797

Uprava: Kopitar-
jeva 6, telefon 2992

Naš velesejem

O koristih in potrebi ljubljanskega velesejma pisati danes, ko že trinajstič odpira svoja vrata, se nam resnično zdi odveč. Velesejem je postal za Ljubljano in Slovenijo popolnoma udomačena ustanova, ki nam in tujcem vsako leto kaže naš napredek na gospodarskem polju. Seveda pa velesejem tudi ne zanemara kulturnih nalog, kar so dokaz zlasti pomembne jesenske razstave.

Letošnji velesejem bo predvsem v znamenju domačega blaga in izdelkov. Slovenija je bila sicer do zadnjega še zelo navezana na zunanje trgovinske stike, katere je posredovala tudi za ostale pokrajine v državi, vendar so v zadnjih časih, ko je nastopila kriza v vseh državah vedno huje, meje postale za marsikatero blago previsoke in je mednarodna izmenjava blaga zaradi avtarkičnih tendenc zelo padla. Zato tudi na letošnjem velesejmu ne bo toliko inozemskih proizvodov, ampak bo bolj zastopana domača obrtna in industrijska delavnost. To je razveseljivo znamenje v sedanji krizi, ker bomo morali sploh našo gospodarsko politiko, če se hočemo vzdržati v težkem boju sedanjega časa, usmeriti čimbolj v pospeševanje domače produkcije, trgovine itd. Ne diktira nam tega samo sedanji gospodarski položaj, ampak bi morala biti to osnovna linija naše gospodarske politike že vseskozi od leta 1918 dalje. Žal smo do sedaj na tem polju vodili zelo liberalno politiko, ki nam je odvzemala vsa tržišča za naše kmetijske proizvode, posebno v Sloveniji, ne da bi nam jih nadomestila s povečano obrtno delavnostjo doma. Saj smo videli, kako drastičnih sredstev se moramo posluževati za vzdrževanje našega izvoza kmetijskih proizvodov, ki so pa žal prišli šele v zadnjem trenutku. Ljubljanski velesejem nam ravno kaže raznolikost že naše sedanje produkcije, ki bi se pa morala znatno dvigniti ob pametni gospodarski politiki.

Ob otvoritvi tako važne prireditve, kot je ljubljanski velesejem, je prav, če nekoliko pogledamo splošen položaj našega gospodarstva. Naše gospodarstvo stoji v znamenju velike krize, ki je zajela celo državo, nas Slovence pa še posebej, ker je pri nas denarna kriza ostrejša kot v drugih pokrajinah države. To je razumljivo, ker drugje v državi niso imeli tako razvitega kreditnega sistema, razen če izvajamo Hrvatsko in Dalmacijo, kjer so razmere slične našim, kar tiče denarstva.

Dejstvo je, kot ugotavljajo stalno naši gospodarski strokovnjaki, da pri nas nismo uveljavljali zadostnih ukrepov proti denarni krizi kot so to storili v drugih državah. Zato pomeni sedanje stanje postopno likvidacijo našega kreditnega sistema. Težko je danes zapisati te trpke, ali resnične besede, ker vemo, s kakšnimi žrtvami je naš narod v predvojnih letih zgradil mrežo posojilnic in hranilnic po deželi, se v bančništvu osvojil tujih vplivov in se sploh skušal gospodarsko osamosvojiti, da ne bi podlegel tujim raznarodovalnim vplivom. Vemo tudi, kakšne ogromne koristi je imel samo od združništva naš mali človek v zadnjih desetletjih.

Toda ker vemo, s kakšnimi težkočami in žrtvami ter borbami se je na denarnem polju izvedla organizacija slovenskega gospodarstva, vemo, da bodo morale naše zdrave sile poseči vmes in zopet graditi ne samo tam, kjer smo prenehali, ampak sploh na novo našo gospodarsko organizacijo. Danes je čas, da lahko uvidimo naše napake in potegnemo bilanco. Ni se treba bati, mnogo dobrega bomo morali ugotoviti, toda tudi napake priznajmo in se jih v bodoče ogibajmo. V tem tiči veličina: v priznanju napak in zaradi tega v podvojenem delu za boljšo bodočnost našega ljudstva.

Mnogo je bilo zadnje čase govorjenega in pisanega o naši denarni krizi, toda zaenkrat še ni nobenih konkretnih ukrepov. Če se bo kaj naredilo, se bo to gotovo zgodilo zato, ker je Slovenija bila za našo državo vedno velik izvoznik kapitala v ostale pokrajine države, kar se ravno sedaj zelo pogreša v teh krajih. Žal je danes kljub splošni krizi še vedno čas banketov in anket, toda le dejanja bodo prinesla zopet zaupanje in obnovo našega gospodarstva.

Poleg specielnih razlogov, ki vplivajo na razvoj gospodarstva posameznih držav, imamo pa v svetovnem gospodarstvu opraviti še s splošnimi problemi, ki so nastali po vojni. Ti problemi so v odlični meri političnega značaja, kajti danes so taki časi, da je svetovna politika najožje povezana s svetovnim gospodarstvom in da stoji v ozadju kljub politični obleki pravzaprav samo gospodarski problemi. Doživljamo dobo gospodarskega imperializma velikih držav, ki se ne ozirajo na potrebe malih sosed, katerim ne diktirajo le svoje politične linije, ampak tudi svojo gospodarsko voljo.

Toda s stališča gospodarstva je treba vedeti, da najbolj pomembno k gospodarski obnovi urejene političnih sil in gotova sigurnost glede bodočega razvoja. Brez te kalkulacije si ni mogoče misliti, da bi se gospodarstvo lotilo plodonosnih poslov. Kajti naj je na razpolago še toliko sredstev, kredita, podpor in ne vemo še česa, brez zaupanja v bodočnost razvoja ni rešitve, ampak samo odlašanje, ki nujno dovaja v gospodarsko življenje ohromitev podjetnosti in gospodarski zastoj. Ko pozdravljamo institucijo ljubljanskega velesejma želimo, da bi bila našemu gospodarstvu v ponos in bodrilo za nadaljnje delo. Nam vsem pa naj bo spodbuda k zaupanju v nas same in zdrave sile našega naroda. Naj bi vsi obiskovalci, zlasti oni iz drugih delov naše države, odnesli o njem kar najboljšo utise in zlato resnico, da je le v neumornem delu naša skupna rešitev.

Novi CSR poslanih

Belgrad, 2. jun. 1. Prihodnje dni bo prispel v Belgrad novo imenovani českoslovaški poslanik na našem dvoru g. Pavel Wellner. Novi poslanik že pozna našo državo. L. 1905. se je namreč mudil dva meseca v Bosni, Dalmaciji in Crni gori. L. 1929. je bil nekaj časa na Bledu, večkrat pa se je na svojih potovanjih v Grčijo ustavil tudi v Belgradu in Skoplju.

„Ave Maria“ prepovedana

Belgrad, 2. jun. AA. Z odlokom zunanjega ministra pod št. 16.578 z dne 29. maja 1933 je prepovedano uvažanje in širjenje v naši državi lista »Ave Maria«, ki izhaja iz Chicaga.

Bilanca konference Male zveze

Temne sence legajo na lepe gospodarske sklepe

(Od našega poročevalca).

Praga, 2. junija — sy.

Zasedanje Male zveze v Pragi je končano, zunanji ministri treh zveznih držav so se razšli potem, so so v dolgovernih komunikacijah povedali, kaj so na svojih sejah vse obravnavali in kaj so končno sklenili. In sklenili so veliko važnih stvari, ki pomenijo, ako in kadar se bodo uresničile, revolucijo v političnem in gospodarskem oziru na vsem ozemlju Podonavja. Toda sedaj, ko so zamahnili v slovo vsem tem številnim dragim gostom z juga ter številnim časnikarjem z zapada in vzhoda, bo treba pridobiti rezultate praške konference Male zveze pretehtati v miru brez vsakega razburjenja in jih vplesti v druge velike politične in gospodarske dogodke, ki se pripravljajo v Evropi.

Misteriozni telefonski razgovori med Prago in Parizom

Tukajšnji francoski časnikarji so že v torek, to je 30. maja, napravili pravcato senzacijo, ko se jim je posrečilo odkriti, da sta bila francoski zunanji minister Paul Bonecour in praško zunanje ministrstvo v neprestani telefonski zvezi in da so bili razgovori posebno v ponedeljek zvečer in v torek zjutraj precej živahni in že nekoliko razburljivi. Danes ve vsa Praga, da je francoski zunanji minister šilil dr. Beneša, da naj konferenca Male zveze pristane na po francoskih predlogih spremenjeni načrt o paktu štirih velesil. Paul Bonecour da je šel celo tako daleč, da je uporabljal grozilne besede, ko je zahteval, da morajo trije ministri Male zveze v prvem svojem komunikaciji, ki bodo govorili o paktu štirih velesil, izrecno poudariti, da jih je Francija o vsem točno informirala. Dr. Beneš se je moral v imenu treh ministrov ukloniti in če bomo prvi komunikacije konference, najdemo tam najprej izrecni pristane Male zveze na pakt štirih velesil, nadalje toplo priznanje francoski vladi, ki je svoje »zavezanike« o vsem točno obveščal. Mimogrede povedano, to niti ni res in Paul Bonecour je zahteval nekaj, kar se ni zgodilo. Kajti tukaj v Pragi je javno znano, da države Male zveze niso bile informirane o drugem Mussolinijevem načrtu po francoskem zunanjem ministru, ki je držal vse tajno, ampak po neki tretji osebi, ki je iz prijateljstva do dr. Beneša slednjemu izdala pogajanja med Parizom in Rimom. Ta pikantna diplomatska epizoda, s katero se je konferenca začela, mnogo pove o ozračju, v katerem so ministri mogli zborovati in sestavljati svoje nadaljnje sklepe.

Jevtić energično poseže v debato in prepreči kapitulacijo

Na konferenci sami so trije zunanji ministri sicer sprejeli namige pariške vlade, toda hoteli so pokazati tudi svojo samostojnost in so to baje na energično zahtevo jugoslovanskega zunanjega ministra Jevtića tudi storili, ko so v komunikaciji v strogem tonu dodali »da se z neprestanim debatanjem o vprašanju revizije meddržavni odnosih le slabšajo in da se z vzbujanjem neuresničljivih želja upravičuje red in normalizacija v odnosih držav do države le zavlačuje.«

Prijateljski uhor Daladiera

Državniki Male zveze so torej smatrali za potrebno, da na zunanji sicer pokažejo, da so brez-pogojno solidarni s Francijo in da zagovarjajo tudi vsako politiko svoje francoske zavezanice, na drugi strani pa se niso bali javno izraziti, da se jim sedanje francosko igranje z Mussolinijevim paktom ne zdi pravilno, češ, da kljub temu, da je ta pakt voden, ustvarja v Evropi neko čudno razpoloženje, kakor da je revizija vendar le mogoča, kar pa na noben način ne more služiti miru. Mala zveza je pakt zavrgla in dala francoski vladi oziroma zunanjemu ministru Paul Bonecourju zasluzen ukor. To je prvo važno dejstvo praške konference.

Kdo je izkopal prepad med Malo zvezo in Poljsko?

Toda kljub temu, da je ta znameniti komunikate Male zveze dal močan migljaj onim francoskim parlamentarcem, ki jih vodi Ybernegaray in ki hočejo na vsak način preprečiti, da Francija pakt podpiše, da imajo prav in da naj v tem pravcu delajo naprej.

je pa postalo jasno, da se je med Malo zvezo in med Poljsko izkopal zopet globok prepad. Poljska republika o paktu med štirimi velesilami neče ničesar slišati in zunanji minister Beck je dovolj jasno izrazil svoje mnenje, ko je rekel »da se bo med Poljsko in Francijo nekaj izpremenilo, če bo francoska vlada kljub vsem prošnjam svoje zavezanice Poljske šla na limanice, ki ji jih postavljajo revizionistične države v Evropi, med katerimi se nahaja tudi Anglija.« Poljska vlada je računala trdno, da bodo države Male zveze zavzele brezpozorno njeno linijo in zavrgle pakt štirih. S telefonsko intervencijo Paul Bonecourja je bila Mala zveza odtrgana od Poljske v trenutku, ko je vse pričakovalo, da bo praška konferenca nasprotno izdelala in oklicala nov veliki pakt med Malo zvezo in Poljsko, o katerem se je govorilo v diplomatskih krogih v Zenevi že dalje časa. Zazijal je prepad, ki ga tudi drugi komunikate konference, ki omenja prijateljstvo s

ČSR vojni minister Bradač sprejema jugoslovanskega zun. ministra B. Jevtića v Pragi.

Poljsko, ne bo mogel zasuti, ker v Pragi se je pokazalo, da grede Mala zveza in Poljska v življenjskih vprašanjih evropske politike vsaka svojo pot zase. To je žalostno dejstvo, žalosten dogodek in oni, ki nosi odgovornost za ta

čuden razvoj naših odnosov s Poljsko, ga pred javnim mnenjem narodov Male zveze ne bo mogel zagovarjati. Poljska je bila po nepotrebnem odbita in bo šla iskati drugam zaveznikov — brez držav Male zveze.

Rusija ni več na dnevnem redu

Tretji dogodek, ki pa je še dokaj malo pojasnjen, je hladno stališče, ki ga je Mala zveza zavzela do Sovjetske Rusije. Besedilo komunikacije sicer troši pesek v oči, toda resnice ne more prikriti. Pojaviti so se morali veliki vplivi v Pragi, ki so postavili rusko vprašanje z dnevnega reda, ko je bilo med diplomati mnenje popolnoma utrjeno, da se bo po praški konferenci Sovjetska Rusija priznala. Ali so pritiskali angleški diplomati? Ali je pritiskala Italija? Značilno je samo to, da se je takoj po objavi komunikacije slišalo v krogih konference, da se je sovjetski veleposlanik v Rimu Potemkin nenadoma podal v Zenevo k Litvinovu, od koder potuje na poročanje v Moskvo.

To so po mojem mnenju najvažnejši dogodki praške konference. Vse drugo, sklepi glede gospodarskega sodelovanja, izravnavanja prometa, adaptacije deviznega prometa itd., stopajo na drugi plan, ker zahtevajo vsi ti sklepi nebroj komisij, nebroj sestankov, konferenc in kongresov, predno bodo dozoreli v toliko, da bodo sposobni za oživetje. Mnogo vode bo poteklo po Donavi... Medtem ko se bodo posledice političnih sklepov, to je pomanjkanje hrbenice glede pakta štirih, odbite Poljske in zastoj glede Rusije, čutila takoj v evropski politiki, upajmo da ne v škodo interesiranih zaveznice Male zveze in Francije! —sy

Francoska vlada in pakt štirih

Značilno darilo: Zahvala iz Rima

Pariz, 2. junija.

Veliko pozornost je zbudil tukaj članek rimskega »Giornale d'Italia«, ki je napravil v imenu g. Mussolinija globok poklon g. Daladieru. Članek se glasi:

»Napeto pričakovanje in novi val optimizma, ki je zaplul po svetu v zadnji minuti pred podpisom pakta štirih evropskih velesil, je najbolj prepričevalen dokaz notranje krepkosti tega akta, ki ga vest narodov že danes vrednoti v vsem njegovem pomenu. Vsi pričakujejo od pakta štirih, ki je plod Mussolinijeve iniciative, da se vrne jasnost obzorja v Evropi, da se ustanovi bolj siguran mir za dolgo dobo in vsled tega tudi zaupanje, ki je bistveni pogoj za obnovo evropskega gospodarstva in financ, in da se začne novo, bolj uspešno in plodovito mednarodno življenje. To bistveno vrednost pakta štirih, ki obeta svetlejšo bodočnost evropske kulture, so sedaj popolnoma priznali vsi narodi in vse vlade. Temu so dokaz ugodni komentarji, ki jih je čedalje več v svetovnem časopisju, katero kaže, kako zelo vsi narodi sočustvujejo s tem dogodkom in kako vsi želijo v njegovem duhu sodelovati, zlasti pa delovno ljudstvo, ki najbolj zna ceniti blagoslov miru in mednarodnega soglasja, ki edino more prinesiti več dela in več produkcije

„Zasluge g. Daladiera“

Skoraj ni več mogoče dvomiti tudi o tem, da bo pristala Francija: to dejstvo se mora prav posebno beležiti. Notranja nesoglasja v Franciji, kar se tiče vrednotenja tega pakta z ozirom na splošni kurz francoske zunanje politike, so bila številna in

ostra. Struji, ki je prijazna paktu in katere gotovo predstavlja večino francoskega naroda, so se upirale struje, sovražne sporazumu in vodene od znanih nacionalističnih skupin in od tihih fabrikantov orožja v ozadju. Zasluga gospoda Daladiera je, da je jasno in pravilno pojnil problem, ki se mu je postavil na razpotju evropske zgodovine, in da je k mednarodnemu sporazumu doprinesel dragoceni pristane Francije, čeprav z rezervami, ki so mu bile sugerirane od povojne linije francoske politike, ki se umevno ne more izpremeniti v enem dnevu. Obnašanje g. Daladiera daje utemeljeno upanje, da bo sporazum štirih velesil za mir in za evropsko sodelovanje v kratkem dovršeno dejstvo, zrelo za oficijelno naznanilo, ki ga tako zelo pričakuje narodi Evrope in sveta.«

Pakt med Malo zvezo, Poljsko in baltičskimi državami

Pariz, 2. junija. Z. Francoski listi poročajo, da bo na sestanku v Pragi med dr. Benešem in poljskim zunanjim ministrom Beckom, vzet v pretes poljski načrt o sklenitvi pakta sedmorice. Nekateri listi celo trdijo, da je bil načrt tega pakta že predmet razgovorov na sestanku zunanjih ministrov države Male zveze v Pragi. Po tem poljskem načrtu bi razširila Mala zveza svoj delokrog tako, da bi se povezala s Poljsko, Litvo, Estonko in Latvijo.

B. Jevtić o Italiji, Bolgariji in Rusiji

Praga, 2. jun. tg. V intervjuju v listu »Narodni osvobodjenje« izjavlja jugoslovanski zunanji minister B. Jevtić na vprašanje, ali more imeti kapt četvorice ugoden vpliv na italijansko-jugoslovansko razmerje, sledeče: »Pričakujemo, da bo poskus velesil, priti do tesnejšega sodelovanja, olajšal zblizanje med Francijo in Italijo. To bi po zdravljal Mala zveza in Jugoslavija. S te strani ni nobene ovire za dobre odnose med njo in Italijo. Obstoječe difference so bolj psihološke narave. Jugoslavija ni opustila nobene prilike, da ne bi odnošaji med obema sosedoma postali harmoničnejši.«

Glede Bolgarske je izjavil Jevtić: »Delamo na tem, da bi se odnošaji med nami mirno razvijali na korist obeh narodov.«

Kar tiče Rusije, pa je rekel: »Zaenkrat ni mogoče nič drugega reči, kar se je reklo v predzadnjem komunikatu praške konference.«

V intervjuju v »Lidove Novine« pravi Jevtić

glede razmerja z Italijo še: »Ne samo Jugoslavija, temveč vsa Mala zveza je pripravljena za sporazum z Italijo, toda končni uspeh ni odvisen samo od nas. Ni naša krivda, da so dosedanja rezultati zblizanje nezadovoljivi.«

B. Jevtić se vrní

Belgrad, 2. jun. 1. Nocoj ob 6 se je vrnil iz Prage zunanji minister Boško Jevtić s soprogo in ostalim spremstvom.

Podois pakta štirih

Milan, 2. jun. tg. »Stampa« poroča, da so se v zadnjem trenutku pred določitvijo končnega besedila pakta četvorice pojavili neki zadržki. Vendar se zdi, da ni dvoma o tem, da je prišlo do sporazuma med štirimi velesilami.

Dr. Dollfuss v Rimu

Podpis avstrijskega konkordata

Dunaj, 2. jun. tg. Zvezni kancler dr. Dollfuss se je danes z letalom odpeljal v Rim v spremstvu pravosodnega ministra dr. Schuschnigga. Kot oficijelni povod za potovanje v Rim se navaja podpis konkordata z Avstrijo. Razumljivo je, da se bo zvezni kancler oglašil tudi v zunanjem ministru zaradi italijanske tranše mednarodnega lozanskega posojila, katero se zdi, da je sedaj zagotovljeno.

Rim, 2. jun. tg. Avstrijski zvezni kancler dr. Dollfuss je danes opoldne z letalom došel na letališče Littorio v spremstvu ministra dr. Schuschnigga. Nastanil se je v avstrijskem poslaštvu pri Vatikanu. Zvečer tega stanovanja demonstrira svrhu Dollfussovega bivanja v Rimu, ki je bilo namenovano že pred daljšim časom. Kakor se z avstrijske strani še enkrat zagotavlja, je namen sedanjega potovanja v Rim samo podpis avstrijskega konkordata z Vatikanom.

V zvezi s tem podpisom je tudi izredna počastitev, ki se je izkazala zaslužnemu rektorju nemškega narodnega akademskega instituta prelata dr. Hudala s tem, da je bil imenovan za naslovnega

škola. Ta akademija, ki je ustanova še iz časa svete rimske države nemškega naroda, je bila prvotno namenjena za nastanitev nemških romarjev. Sedaj pa je duhovniško vsoučilišče. Prelat dr. Hudal, ki je bil prvi kot rektor tega zavoda imenovan za naslovnega škola, si je pridobil posebne zasluge za konkordat med Avstrijo in Vatikanom.

Nemiri v Innsbrucku

Dunaj, 2. jun. 2. V Innsbrucku, kjer že nekaj dni sem vlada precejšnje razburjenje med prebivalstvom, so se večerj ponovno nove demonstracije narodnih socialistov. Povod za nemire je dal avto znanega nemškega centurmskega politika, princa Löwensteina. Več dijakov je napadlo avto in strgalo z njega heimwehrovske zastavo in še drugo zastavo v republikanskih barvah. Ga. Löwenstein je oddala iz avtomobila na dijak revolverski strel. Radi tega je prišlo do hudih demonstracij. Predvčeršnjim je policija aretirala 53 oseb.

Poljski generalni konzul med Slovenci

Ljubljana, 2. junija.

Danes je prisel v Ljubljano poljski generalni konzul v Zagrebu g. Stefan Fiedler-Alberli v spremstvu dr. Jakoba Kolodzieja, tiskovnega atašea pri poljskem generalnem konzulatu v Zagrebu. Odlični poljski diplomat je nastopil šele nedavno svoje službeno mesto v Zagrebu in je to njegov prvi oficijelni obisk Ljubljani in Slovenem, ki jih pozna sicer že od prej, ko je služboval pri poljskem poslaštvu v Beogradu. Generalni konzul je tekom današnjega dneva stopil v stike z vsemi merodajnimi krogi, posetil tudi ljubljanske liste in bo jutri prisostvoval pri otvoritvi ljubljanskega veleposelnice. Odličnega poljskega gosta najskrenejše pozdravljamo v svoji sredi, kjer bo imel priliko, pripraviti se, da veže iskrena ljubzen slovensko ljudstvo s poljskim narodom.

Obsojeni komunisti

Belgrad, 2. jun. 1. Pred državnim sodiščem za zaščito države je bila danes dopoldne razglašena obsodba proti slovenskim komunistom radi širjenja komunizma. Obsojeni so: Josip Prión na 7 let težke ječe in trajno izgubo častnih pravic; Maks Valentinčič na 4 leta težke ječe, Valentin Klaničnik na 3 leta težke ječe in na izgubo častnih pravic za dobo 5 let; Peter Bogalec na 3 leta težke ječe in trajno izgubo častnih pravic; Albert Sulčić na 3 leta težke ječe in trajno izgubo častnih pravic; Franjo Hvalič na 3 leta težke ječe in trajno izgubo častnih pravic; Pavla Klaničnik na 6 mesecev strogega zaporja; Josip Kopitar na 2 in pol leta težke ječe in na trajno izgubo častnih pravic; Filip Sircelj na 2 leti težke ječe in na dveletno izgubo častnih pravic; Andrej Stegnar in Danilo Jenčič na 5 let težke ječe in na trajno izgubo častnih pravic; Srečko Vilhar na 6 let težke ječe in na trajno izgubo častnih pravic; Franjo Persón na 4 leta težke ječe in na trajno izgubo častnih pravic; Anton Špacapan na 1 leto težke ječe in na trajno izgubo častnih pravic; Damas Sedmak na 5 let težke ječe; Boris Božić na 4 leta težke ječe in Alojz Košuta na 2 leti težke ječe, oba zadnja pa še na trajno izgubo častnih pravic. Sodišče za zaščito države pa je oprostilo Leopoldu Ukaj, Franja Sakso, Leopolda Kravosa in Josipa Sedmaka. Vsem obsojenecem se vračuna v kazni pritvor in preiskovalni zapor, ki so ga že prestali. Ker je Pavlina Klaničnik že v preiskovalnem zaporu odsedela sedem mesecev, obsojena pa je bila samo na šest mesecev strogega zaporja, so jo takoj izpustili na svobodo. Obsodba je postala takoj pravomočna, proti njej ni pritožbe.

Osebnosti

Belgrad, 2. junija. 1. Napredovali so: v 3. pol. skup. 1. stop. referent prometnega ministristva dr. Franjo Bočina, v 4. pol. skup. II. stop. za višjega svetnika in šefa oddelka za zgradbo Friderik Schmidinger, v 4. pol. skup. I. stop. za višjega svetnika in šefa pravnega oddelka splošnega oddelka ljubljanskega železniškega ravateljstva Ludvig Vlado. — Upokojen je Gabriel Kumar, višji kontrolor 6. pol. skup. pri glavnem ravateljstvu državnih železnic. — V 5. pol. skup. je postavljen za višjega tajnika Ivan Vidic, pri glavnem železniškem ravateljstvu. Nadalje je postavljen pri državnih železnicah v Ljubljani v 6. pol. skup. za poverjenika strojnega oddelka Zvonimir Milhofer. — Upokojeni so: Miroslav Drobnik, poštni uradnik 7. pol. skup., Maribor 1., Franjo Zinauer, poštni uradnik 7. pol. skup., Smartno ob Paki in Anton Smolčić, poštni uradnik v Ptuj.

Mesto v Celovcu - v Pasavi

Dunaj, 2. junija. 2. Na binkošne praznike bo v Passau kongres vseh Nemcev, ki živijo v inozemstvu. Ta kongres bi moral biti v Celovcu, pa ga je avstrijska vlada prepovedala. Sedaj avstrijska vlada tudi ni hotela izdati vizume članom nemške nacionalne ljudske stranke, to je Pangermanom in tudi ne narodnim socialistom, tako da od avstrijskih Nemcev na tem kongresu ne bo nihče zastopal.

3. junij - praznik pri železnicah

Direkcija državnih železnic v Ljubljani objavlja, da se po odredbi g. ministra prometa M. S. št. 12.095 od 30. maja 1933 smatra v resoru prometnega ministristva dan sv. Konstantina in cesarice Jelene dne 3. junija t. l. kot praznik. V centrali se vrši vsled tega le dejurna služba, na postajah pa je blagovni promet redea.

Drobne vesti

Belgrad, 2. junija. AA. Finančni minister je na predlog deviznega in valutnega oddelka finančnega ministristva sklenil, da je izvoz avstrijskih gozdovnih jagod prost valutnega zavarovanja.

Sarajevo, 2. jun. 1. Danes popoldne sta prispele semkaj predsednik vlade dr. Milan Srđić in Nikola Uzunović, začasní predsednik JRKD, ki bosta govorila na nedeljskem shodu te stranke.

Zagreb, 2. junija. Večerja je bila odprta zračna zveza med Prago in Zagrebom.

Pariz, 2. jun. Iz Berlina poročajo, da je bivši sovjetski komisar Trocki po vestih, ki so tja prišle iz Carigrada, postal pisno Stalinu in ga prosil, naj mu dovoli vrnitev v Rusijo.

Helsingfors, 2. junija. Po vestih s finske meje divja v kemični tovarni v Kronstadtu že 40 dni strašen požar, ki ga vidi 40 km daleč. S sovjetske strani nočejo o tej katastrofi dati nobenih pojasnil.

Številni predlogi

Izhod iz denarne krize

Na glavni skupščini Zdrružne zveze dne 1. junija je podal g. dr. J. Basari poročilo o sedanjem gospodarskem stanju. Uvodoma ugotavlja referat dva razloga kot vzor krize. Prvi je padanje cen kmetijskih pridelkov, drugi pa je racionalizacija industrijske produkcije, med katero je istočasno pešala kupna moč delavskih slojev. Kriza se je začela pojavljati že leta 1929. v Ameriki, pri nas pa kasneje, vendar se je naša splošna kriza pridružila že denarni krizi. V naših razmerah so bili posebni razlogi za denarno krizo: 1. odteč tujege kapitala, 2. veliki padec našega izvoza, zlasti po vrednosti, 3. padeč dotoka izseljenških prihrankov, 4. izvoz kapitala za nakup dolarskih posojil. Zekončna stabilizacija je prišla v nepravem času. Jeseni leta 1931. je prišlo še nezgajanje v denarne zavode. Ta kriza traja že dvajset mesecev in je povzročila veliko gorja. Sprožila pa je tudi mnogo predlogov, ki jih predavatelj deli v tri skupine:

1. Nova sredstva.

Prvi predlog za nova sredstva je takozvani Plavišev predlog, o katerem je »Slovenec« že pisal. Gre za izdajo 4 milijard Din novega denarja, ki bi služila za konverzijo kmetijskih dolgov. Drug predlog je takozvani Belinov, o katerem smo tudi že poročali in ki predlaga proglasitev bankovcev Narodne banke po 100 Din za državne bankove. Država bi tako zmanjšala svoj dolg pri Narodni banki in bi lahko Narodna banka zvišala kreditne gospodarstvu v znesku 1800 milij. Din.

Industriji predlaga mobilizacijo zamrzanih kreditov denarnih zavodov pri industriji z ustanovitvijo posebne industrijske banke. Končno spada v to skupino tudi predlog financiranja javnih del, ki so nam zelo potrebna.

2. Sanacija denarnih zavodov.

Denarni zavodi so danes v težkem položaju, vendar lahko ločimo tri skupine. Prva skupina so dobri denarni zavodi, katerih likvidnost je treba čuvati. V drugo skupino spadajo zanesljivo aktivni denarni zavodi, ki so pa neaktivni. V tretjo skupino pa spadajo denarni zavodi, katerih terjatve so postale več ali manj dubiozne in s tem zavodi pasivni. Takim zavodom je treba omogočiti likvidacijo s posebnim ozirom interesov vlagateljev. Glede zavodov druge skupine so predlogi, da se dajo vlagateljem namesto gotovine prevensivne delnice v gotovem odtoku. Drug predlog pa je, da bi denarni zavodi izdali valjatelem garantirane obveznice, za kar pa bi se moral osnovati poseben pu-

Kaj je vzajemno pomoč

Ljubljana, 2. junija.

Kot znano, je lani banska uprava v Ljubljani dne 31. marca razpustila in odredila likvidacijo »Vzajemne pomoči« reg. pom. blagajne v Ljubljani zaradi prekočanja statutarne delokroga na podlagi zakona o pomožnih blagajnah iz leta 1892. Minister notranjih zadev je pa ta odlok razveljavil dne 11. aprila letos, ker da v tej odločbi pogrteka, ki povzroči neveljavnost po izrecno omenjeni zakoniti odredbi.

Zaradi tega je banska uprava sklicala za torek 30. maja sestanek vseh izvoljenih delegatov Vzajemne pomoči in tudi namestnikov. Sestanek je vodil vladni komisar dr. Senekovič. Na sestanku so posebno pozornost vzbudile izjave bivšega podpredsednika Rudolfa Šinkovca, da je poročilo likvidatorja ban. svetnika dr. Mencingerja pravilno. Dr. Mencinger je namreč predlaga revizijsko poročilo strokovnjakov, iz katerega je posneti, da so si nekateri člani na podlagi konsorcijske pogodbe razdelili velike vsote med seboj. Na podlagi § 337. je bila zadeva ovadena sodišču, ki je uvedlo postopanje proti trem osebam. Sicer pa je proti Vzajemni pomoči naperjenih več tožb bivših funkcionarjev za velike vsote, od katerih sta bili že dve zavrnjeni, a še nista pravomočni. Večina imovine Vzajemne pomoči obstoja v dvomljivih terjativah.

Gosp. Šinkovec je nadalje pojasnil razne kupčije z zemljišči, spore itd. Nato so dajali pojasnila tudi drugi gg. načelstva.

Sklenjeno je bilo, da se skliče občni zbor blagajne. Na mesto odstopivšega predsednika gosp. Zupanica je bil za predsednika izvoljen gosp. dr. Kobe, nadalje je bil izvoljen nov odbor, kateremu predseduje gosp. dr. Kobe. Zaradi tega mu bo komisar Vzajemne pomoči izročil zopet posle.

Kongres trgovskih zbornic

Dunaj, 2. junija. tg. Na mednarodnem kongresu trgovskih zbornic je predlagal francoski industrije Dushemin odpravo carin v dveh stopnjah: 1. da se sklene carinsko premirje, ki naj velja nazaj od gotovega dne, ki naj se zavaruje z mednarodnim razsodiščem, katero bi smelo zahtevati umaknitev carinskih odredb in nalagati denarne kazni. Varnost proti dumpingu bi bila carinska prosta za zopetni uvoz blaga v deželo izvora. Iz konvencije bi bile izključene države, v katerih veljajo uvozni in izvozni monopoli. Če bi kaka država, ki pristopi k konvenciji, posega po valutnem dumpingu, naj se njen izvoz kljub carinskemu premirju obremeni z dodatnimi carinami. Druga stopnja naj bi služila zmanjšanju carinskih ovir, pri čemer se ne smejo pozabiti kontingenti. Američan Minor je zahteval reciprociteto v trgovinskih pogodbah namesto kaosa neizvedljivih pogodb o največjih ugodnostih, h katerim bi bilo mogoče vrniti se pozneje. Sir Arthur Balfour očita državam, ki vodijo zaščitno carinsko politiko, posebno pa Ameriko, da je Anglija, ki je za svobodno trgovino, zvišala carine.

Konferenca agrarnih držav

Belgrad, 2. junija. AA. Nocoj odpotuje v Bukarešto jugoslovanska delegacija za konferenco kmetijskih držav srednje in vzhodne Evrope, ki bo v Bukarešti od 4. do 6. t. m. Našo delegacijo tvorijo gg. kmetijski minister dr. Ljubomir Tomašič kot vodja delegacije in dr. Milivoj Pilja, načelnik za zunanjo trgovino ministristva za trgovino in industrijo. Razen tega bo tej konferenci prisostvoval tudi naš poslanik v Bukarešti g. Colak Antič.

Konferenca bo imela sledeči dnevni red: 1. finančna vprašanja v zvezi z monetarno in kreditno politiko ter aktiviranjem kapitala v kmetijskih podjetjih; 2. gospodarska vprašanja v zvezi z omejitvijo mednarodne trgovine ter pogoj tarifne in pogodbene tarifne politike; 3. organizacija kmetijske proizvodnje in zamenjava blaga.

Dobički sladkorne industrije. Njih vzdlhovanju sladkornih tovarn, da se je njih gospodarski položaj zelo poslabšal, govore bilance drugega. V službenih novinah je objavljena bilanca tovarne sladkorja »Bačka«, d. d. v Novem Vrbasu za 1932, ki izkazuje na glavnico 50 milij. Din čistega dobi-

pilno odvezni zavod. Nadalje se tudi predlaga olajšanje fuzije in znižanje delniške glavnice.

3. Obrestna mera.

Eden izmed vzrokov krize je gotovo obrestna mera. Drugod so jo že z zakonom znižali, pri nas pa preprečuje znižanje obrestne mere previsoka obrestna mera pri Narodni banki ter obrestna mera za vloge pri privilegiranih denarnih zavodih. Danes je nemogoče, zahtevati obenem varnost naloženega denarja in visoke obresti.

4. Prepisni promet.

Izredno mnogo gotovine bi se dalo prihraniti s prepisnim prometom. Toda v današnjih časih je organizacija prepisnega prometa nemogoče izvesti. Deloma na to niso pristali tudi denarni zavodi sami. Denarni zavodi so sicer poskušali na več načinov organizirati klirinski ali obračunski promet (klirinski nakaznice, hranilni listi ter okrožni listi). Interesanten je tudi predlog glede datiranja bankovcev, ki se obrača proti tezaiviranju. Bankovec, ki bi se v predpisnem enoletnem roku ne vrnil v Narodno banko, bi moral za lozen čakati najmanj pol leta, da postane zakonito plačilno sredstvo.

INFLACIJA IN DEFLACIJA.

Beseda inflacija je danes strašilo za varčevalce in nada za dolžnike. Vendar odločno odklanjamo inflacijo, kakor smo je bili doslej vajeni. Če sedaj govorimo o inflaciji, imamo v mislih drugačno inflacijo, ki je prav za prav samo neobhoden lek proti hudi bolezní deflacije. Zato je vrste inflacije lahko tudi imenujemo reflecijo. Akcija za nova sredstva ne pomeni grobe inflacije, ampak pametno ali razumno inflacijo. S staljša varčevanja smo odločni nasprotniki grobe inflacije, za katero ne vemo, kako se bo končala, pač pa smo pristajali razumne, pametne inflacije, ker na svoji koži skušamo, kakšne posledice rodi deflacija. V ukrepih za sanacijo denarne krize nam je lahko za zgled Amerika. Amerika je prešla od zalega na papirni dolar, postavila si je za cilj, da je treba dvigniti cene za 40%, in končno zahtevajo za vse poljedelsko in industrijsko gospodarstvo uvedbo načrtnega gospodarstva. Amerika prehaja k načrtnemu gospodarstvu, ki naj jo zavaruje pred škodo nebrzdane kapitalizma. Ne pravimo, da se naj naredi tako kakor v Ameriki. Toda ublažiti je treba sedanjo stisko. Tisti, ki vodijo in nosijo odgovornost, naj izpolnijo pričakovanja naroda. Pri nas je kriza najhujša in jo bo treba čem prej zdraviti.

Če brez prenosa iz prejšnjega leta 9.05 milij. Din. Prenosa je bilo 1.04 milij. Din.

Konkurz Gospodarske banke za južno Srbijo. Sodišče v Skoplju je otvorilo konkurz nad imovino »Privredne banke za južno Srbijo«. Ko je bila blagajna banke zapečatena, so našli v njej 11 Din.

Somborska borza v letu 1932. Promet somborske bozre je znašal lani 583.000 meterskih stotov v vrednosti 60.8 milij. Din (l. 1931: 1.050.000 meterskih stotov za 116 milij. Din). Prometa je bilo v v pšenici 120.000 stotov za 10.7 milij. Din, v koruzi pa 264.000 stotov za 29.6 milij. Din. Število težb pri razsodišču se je zmanjšalo za 33 na 1042. Čisti dobiček je majhen, ker so bili izdatki skoro enaki dohodkom.

Borze

Dne 2. junija 1933.

Denar

V današnjem deviznem prometu se je uvrstil edino le Berlin, Bruselj, Curih in Praga so ostali neizpremenjeni, dočim so vse ostale devize padle. Avstrijski šiling je bil na ljubljanski borzi zaključen po 8.89, na zagrebški po 8.75, na belgrajski pa po 8.725. Grški bini so v Belgradu nitali 43.50 denar.

Devizni promet je znašal ta teden na ljubljanski borzi 3.7 milij. Din v primeri s 1.844. 3.5. 3.15 in 2.5 milij. Din v prejšnjih tednih.

Ljubljana. Amsterdam 2307.63—2318.99, Berlin 1935.60—1346.49, Bruselj 759.13—808.07, Curih 1108.35—1113.85, London 192.64—194.24, Newyork 4813.82—4842.08, Pariz 225.60—226.72, Praga 176.70—171.65, Trst 297.40—299.80.

Promet na zagrebški borzi je znašal brez kompenzacij 52.804 Din.

Curih. Pariz 30.35, London 17.46, Newyork 428, Bruselj 72.05, Milan 36.875, Madrid 44.20, Amsterdam 208.15, Berlin 120.80, Dunaj 73.22 (58.75), Stockholm 39.60, Oslo 88.40, Kopenhagen 77.85, Praga 15.41, Varšava 58.05, Atene 2.95, Carigrad 2.50, Bukarešta 3.08.

Vrednostni papirji

Tendenco za državne papirje je bila danes čvrstjša in so nekateri tečaj narasli, vendar promet ni oživel, saj je bilo zaključenih komaj 2000 dol. 7% Blerovega posojila na zagrebški borzi.

Ljubljana. 7% inv. pos. 42—45, agrarji 26 den., vojna škoda 195—198, begl. obv. 31.50 den., 8% Bler. pos. 33.50 den., 7% Bler. pos. 31.50 den., 7% pos. DHB 44 den.

Zagreb. Državni papirji: 7% inv. pos. 42.50—43, agrarji 26.50, vojna škoda 194—197, 7. 191 d., 6% begl. obv. 31.50—33, 8% Bler. pos. 33—37, 7% Bler. pos. 31.50—32.50, 7% pos. DHB 44.50 den. — Deince: Narodna banka 3700—3850, Priv. agrarna banka 214—220, Sečerna Osjek 142—150, Impex 50 den., Isis 30 bl., Trboveljska 175 bl.

Belgrad. Narodna banka 3750—3750, Priv. agr. banka 217—220 (210, 217), 7% inv. pos. 43—44.50, vojna škoda 195—198 (196), 6. 195—198, 6% begl. obv. 32.50—32.75 (32.50, 31.90), 8% Bler. pos. 32—34, 7% Bler. pos. 32.50 bl., 7% pos. DHB 45.50—46 (46, 45.50).

Dunaj. Podon.-savska-jadran. 57.30, Mundus 52, Alpine 12.80, Trboveljska 16.25, Rima Murany 19.40.

Žitni trg

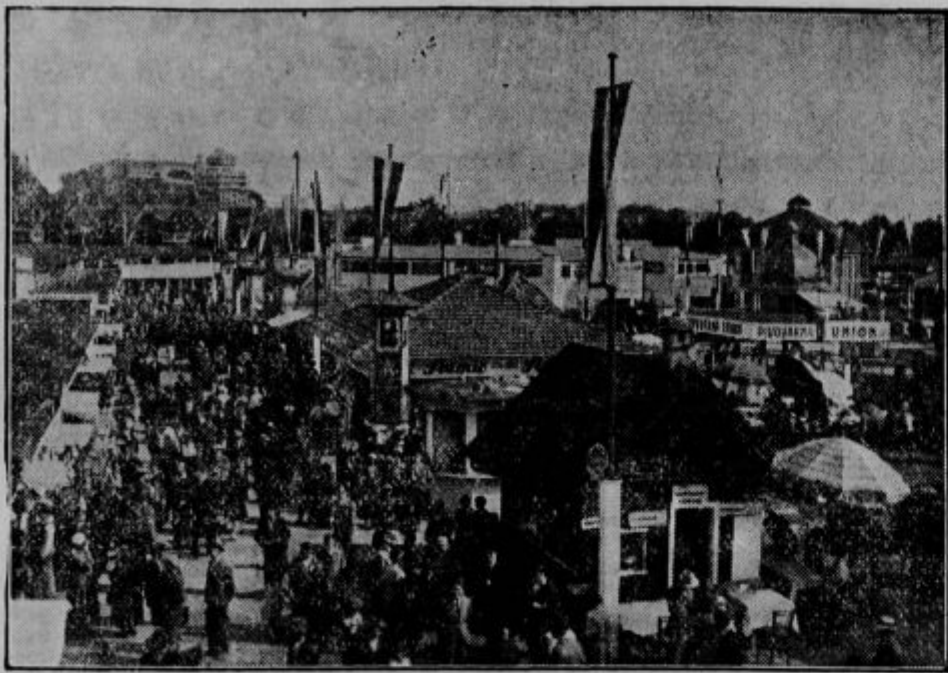
Novi Sad. Pšenica bač. okol. Novi Sad, Sombor, srbac, gorbač, srem, in bač. ladja Begej 205—207.50, bač. potiska in bač. ladja Tisa 207.50—210, gorban. 202.50—205, moka bač., ban. št. 6 280—285, 7. 180—190. Ostalo neizpremenjeno. Tendenca mirna. Promet: 23 vagonov.

Sombor. Pšenica bač. okol. Sombor, gorbač, in ban. 202.50—205, srem, in slav. 200—202.50, ban. potiska 207.50—210. Ostalo neizpremenjeno. Tendenco neizpremenjena. Promet: 71 vagonov.

Les

Pretekli teden se je precej povpraševalo po tramih običajnih dimenzij, dočim so povpraševanja v filerjih in bordonah izostala. V mehkem lesu se išče kakor do sedaj III. vendar pa blago iz Slovenije ne more konkurirati blagu iz Gorskega Kotora. V bukovini je dobra konjunktura, pač pa primanjkuje suhega blaga. Razven običajne bukove parjene in neparjene so iščejo metliška in bukovi stebriški provodne lakovosti. V hrastovini pa je položaj neizpremenjen. V ogliu in drvi pa vlada popolna stagnacija.

13. mednar. velesejem v Ljubljani

Resnično ni bilo še tako slabega gospodarskega leta, kakor je ravno letošnje, v zgodovini slovenskega gospodarstva po vojni. Toda misliti je treba tudi na bodočnost, za katero je treba delati že sedaj, ko še ne vidimo izhoda iz sedanjih težkih gospodarskih razmer.

Letošnji velesejem je zopet bogato založen z najrazličnejšimi razstavnimi predmeti, ki so združeni po skupinah v posameznih paviljonih.

V paviljonu »F« razstavlja kakor vsako leto nad 70 odličnih slovenskih mizarstvih in drugih trdnih pohištvo, stanovanjsko opremo, glasbila itd. Tudi v paviljonu »E« je še razstavljeno pohištvo, zraven pa še najrazličnejši predmeti, ki pridejo v poštev za gospodinjstvo in podobno.

V naslednjem paviljonu »G« so zastopani izdelki kovinske in kemične industrije, obenem pa vsebuje ta paviljon tudi razstavo naših tovarnih usnj, ki so polnoštevno zbrane, kar dosedaj še ni bilo.

V paviljonu »F« je nameščena, kakor ponavadi, živilska industrija s svojimi najrazličnejšimi izdelki.

Najprejrejši je paviljon »I«. Tu imamo razstavo društva »Ljubitelji prirode«, društva akvaristov, Društva za varstvo in rejo ptic pevk, vrtnarjev. Na razstavi je 550 kaktjev. Posebej opozarjamo na tujskoprometno razstavo Dolenjske, ki jo je priredilo agilno društvo »Krkac«.

Na pobudo fotoamaterstvom so priredile svojo razstavo ljubljanske trgovine fotoaparatom in potrebnih.

V paviljonu »M« je postavljena tekstilna razstava naših največjih industrij, kakor tudi v paviljonu »N«, kjer so knjigoveški izdelki itd.

V paviljonu »K« je razstava agilnega društva Živalice.

Poleg tega moramo še omenjati razstavo male obrti, katero je priredil Urad za pospeševanje obrti, ter umetniško razstavo, ki jo prirejajo portretni fotografi.

Strele užiga, toča bije

Št. Jernej, 1. junija.

V torek popoldne so se nad Gorjanci začeli zbirati črni oblaki, ki niso obetali nič dobrega. V daljavi je zamoklo grmelo in bliski so kakor ognjeni meči grozeče osvetljevali črno nebo. Ulila se je silna ploha, da je voda mahoma preplavila že itak čez mero prepojeno zemljo. Sredi naliva je močno grmelo, a so, k sreči, švigale strele le iz oblaka v oblak.

Proti koncu hude ure pa se je zopet silno zablistalo, zagrmelo in že je strela švignila v veliko gospodarsko poslopje posestnika Kegljeviča v Dol. Vrhpolju in ga užgala. Slamnata streha, suho tramovje in nakopičena slama in listje so nudili ognju obilo goriva, da so ognjeni zubli in plameni švigali visoko proti nebu.

V zadnjem trenutku so rošili živino, dočim nekateri strojev in treh konjskih komatov niso mogli več iztrgati iz krempeljev uničujoče ognjene sile. Zgorela je tudi kolkja, ki je tedaj skupno s piščanci vedrila pod nesrečno streho. Strela je našla pot tudi v vinski hram, kjer je izhila dogo iz velikega sode, da se je črno vino razlilo po tleh in poplavilo vso klet.

Na kraj nesreče so takoj prihiteli gasilci iz domače vasi z ročno, gasilci iz Št. Jerneja pa z motorno brizgalno. Po dolgem trudu se jim je posrečilo ogenj ugasiti, da ni prešel tudi na poslopja sosedov, ki so v neposredni bližini.

Turisti-izletniki!

Najboljše in najcenejše se okrepite v LJUDSKI KUHINJI-JESENICE
Krekov dom
tri minute od kolodvora. Večje skupine po predhodni prijavi znaten popust.

Pisma Primskovskega gospoda

III.

Moči so skrivne, nekateri ljudje pa so tepci

Ljuba Filomena, da si mi zdrava! O Veliki noči pridite me obiskat; se bomo kaj pomenili o zdravljenju in še drugih rečeh. Pretekli teden je prišel k meni neki mladenič; je bil prej to nedeljo tepen, tako da mu je bila roka otrpnela in mravljinčasta. Prinesel je dva kosa kruha, enega zase, enega za očeta. Ko mu pa napravim zdravila, ni vedel, kateri kos je njegov. Nato sem poprejšnjo moč izpihal iz kruha in mu vnovič naredim in mu zarežem kruh na peti, da ga je poznal, in povem, kako naj ga rabi. Tepcu pa se je to zdelo prepočasno in je vse naenkrat pojedel. Potlej mu je bilo pa tako hudo, da so ga zjutraj našli v košu za listje nezvestnega in vsega skup skrčenega. Prišel je k njemu duhovnik, ki ga je samo v sv. olje dejal; prišel je tudi zdravnik, a ni mogel nič pomagati. Popoldne pošljejo k meni po zdravila in me vpraša žena, ali je bil pri meni. »Seveda je bil,« sem rekel in mu naredim zdravil na sladkorju, da je poprejšnjo reč ven izgnalo. Nato pride gosposka iz Stične k meni, pa so vse obrnili na tepež. Vidiš, v kako sitnost bi me bil kmalu spravil ta tepec. Kruha ljudem nikar ne dajaj za zdravila, ker norec misli: če bom vsega na enkrat požrl, bom precej zdrav; pa zna zato umreti. Pred tremi leti je tudi prišla k meni neka ženska po zdravila in je tudi ves kruh na enkrat snedla. Potlej ji je bilo pa tako hudo, da je, ko je zvečer prišla do neke hiše, kjer so imeli še luč, na okno potrkala in prosila, da naj jo puste v hišo. Odpro ji hišo in pravijo: »Kaj pa je?« Pa je povedala, kaj je naredila, da je ves kruh na enkrat snedla. Tako je vpila, da je bilo groza. Potlej pa zleti iz hiše in skoči v vodo. Voda pa je bila kalna in je niso dobili; utonila je. Tista žena iz naše župnije, ki mi je to pravila in ki to reč dobovo, je rekla, da ji moja zdravila vselej pomagajo.

pa jih tudi tako rabi, kakor rečem. Neki mož je pri nas, ki je šest manj kot sto let star; me tudi tako uboga in vselej pomaga; zna doživeti še sto let. Ljudje pravijo, da ne bo umrl, dokler bom jaz na Primskovem.

Ta moč ozdravljati je zunaj kroga naših početkov, se ne vidi in ne sliši in tudi drugače ne obetati... Sladkorja tudi nikar ne dajaj; nekateri bi vsega na enkrat pojedel, pa zna umreti. Nekoga so zobje boleli, pa tudi ni hotel po malem rabiti, kakor sem rekel; imel je za en groš kruha, pa ga je pri zelju prigrizoval; potlej mu je bilo tepcu hudo, potlej! Kar na enkrat si je moral dati izdreti dva zoba... Ko bi malo več jemal, kakor rečem, naj bi bilo; če bi mu bilo bolje, naj bi malo več jemal, če pa huje, naj bi nehal, ne pa vse na enkrat. Zdaj bom poskusil, da bom ljudem dal papir, da ga bodo duhali. Če mu bo huje, bo ja nehal, tepec. Če boš komu kruh dal, ali pa vodo ali sladkor, dobro mu zabičaj, da ne bo več jemal, kakor rečem; povej, da je neubogljivost že večkrat prinesla smrt... Prav hud sem na take tepce.

... Pa piši mi, kako kaj zdraviti; jaz se veselim tvojeja zdravljenja... Le dobro opazuj zdravljenje; dela uče človeka. Pravijo, da to človeka uči, kar trdo molči... Neki štajerc je rekel, da je na obeh plateg toča pobila, njegovih njiv pa ne! Na Bavarskem so hudobneži streljali v hišo in okna; odkar sem pa tja poslal papirja, da so ga daleč proč okoli hiš posadili, niso več streljali. Že na dveh krajih na Bavarskem je bilo tako. Za tatove tudi pomaga. Rekel je že eden in drugi, da potlej ni bilo več ukradenosti, odkar so to rabili in okoli zakopali in v hiše dajli. Tudi tiči ne hodijo zobat grozdja, kjer so to rabili. Da krompir ne postane črn, tudi pomaga, kakor pravijo Hrvatje. Le opazuj moči v naravi; če zapaziš kako novo moč, jo obračaj sebi in bližnjemu v prid!

¹ Gotovo mu je H. poslal kak magnetiziran predmet; to sledi iz celotne zveze, dasi v pismu ni omenjeno.

² Konca manjka. Verjetno je, da je bilo to pismo pisano v prvi polovici leta 1882.

Vlomilska tolpa sojena

Ljubljana, 2. junija.

V nekdanji porotni dvorani se je danes pričela velika razprava proti 11 članski vlomilski tolpi, ki je prav pisana družina. Vsi vlomilci so elegantno oblečeni, mladi delomrzniki, ki so veselo živeli samo od vlovov. Bili so pravi strokovnjaki v tem poslu in so navrtali v prvi vrsti wertheimске blagajne na znani tržaški način s svinjsko nogo. Za razpravo je vladalo večje zanimanje. V splošnem je razprava potekala dolgočasno. Obtoženci so kratko in prostodušno priznavali vsa očitana jim dejanja. Malemu senatu je predsedoval viš. sod. sv. g. Anton Mladič, javno obtožbo je zastopal državni tožilec dr. Fellacher, obtožence pa je branilo 9 odvetnikov.

Glavni iniciator in glavar tolpe je bil Martin Praček, mizarstvi mojster, po rodu Vipavec. Obtožnica navaja nad 15 zločinov. Med drugim je ta tolpa vlomila v pisarno trdnice »Isis« in odnesla ročno blagajno s 2.532 Din gotovine in dvema vinkuliranima hranilnima knjižicama. Martin Praček in Pavel Kodelja sta ponoči 21. septembra vdrla v mestno zastavljalnico in odnesla 34.747 Din gotovine. Plen sta si pošteno delila. Nagradila pa sta tudi nekatere svoje znanke, da so o vlovu molčali. Praček si je dal napraviti pri nekem kovaču na Viču posebno vlomilsko orodje, svinjsko nogo. Kovač ni vedel, za kaj bo to orodje.

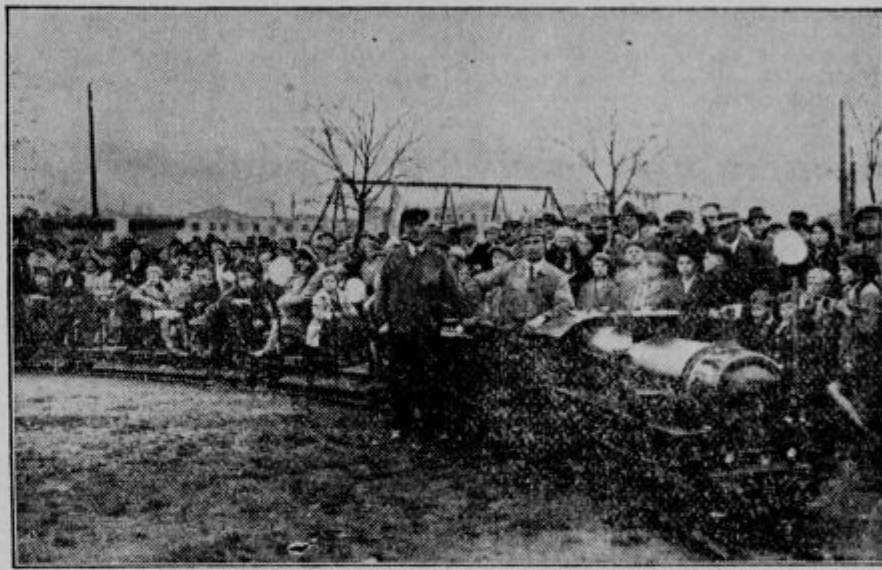
Martin Praček je bil dalje obtožen, da je na Božič lani vlomil v Gospodarsko zvezo in odnesel ameriške dolarje, srebrnike, zlatnike in gotovino v skupni vrednosti 35.553,25 Din. Odnese je kar 288 dolarjev.

Na zatožno klop so prišli tudi razni Pračkovi pomagači in njegova žena. Obtoženci so vse priznali. Njihovi zagovori so bili deloma prav kratki in brez vsake večje senzacije. Predsednik je dejal Martinu Pračku: »Vi ste obdolženi poleg drugih tatvin tudi vlovu v Gospodarsko zvezo?« Obtoženi Praček: »Vse priznam, samo vlovu ne. S Spetičem sem se spoznal l. 1931. Dejal mi je: »Lahko

dobiš denar, samo vloviti moraš znati.« Kratko je opisal, kako je s Pavlom Kodeljo vlomil v mestno zastavljalnico. Predsednik: »Kako je z vlovom v Gospodarsko zvezo?« Obtoženec: »Nisem kriv. Vlomil je kdo drugi.« Predsednik: »Vse okolnosti govore za to. Kje ste dobili dolarje?« Obtoženec: »Jaz nisem bil zraven. Jaz sem pošteno dobil dolarje in sicer od Furlana, župnika iz Gorice.« Predsednik: »So indicij, ki govore proti vam. Tisti čas ste naročili vrtalni stroj. Površnik ste imeli strgan.« Obtoženec: »Suknjo sem raztrgal doma v drvarnici.« Predsednik: »Ko so vas pri Kalinu vprašali, kje ste strgali sukno, ste dejali: »Skakal sem čez planke.« Obtoženčeva žena je na predsednikovo vprašanje, kje je dobila dolarje, odvrnila: »V drvarnici sem našla zaklad srebrnikov, zlatnikov in dolarjev.« Zadnji obtoženec Štefan Šloser je za Pračkovo menjaval dolarje. Eden sodnikov: »Ali ste vedeli, da je Martin Praček že zaprt?« Šloser: »Vedel, saj sem to čital v časopisih. Bil sem pa drugače tepec.« Predsednik: »Malo prevelik tepec ste bili.«

Razprava je trajala do 15.30. Bili so obsojeni zaradi vlovov in poskusnih vlovov, zaradi tatvine in prikrivanja ukradenih stvari in sicer: 22letni Pavel Kodelja na 2 leti in 6 mesecev robije, v izgubo častnih državljskih pravic za 5 let in v izgon za 5 let; 21letni Vladimir Trampuž na 7 mesecev strogega zapora in v izgubo častnih državljskih pravic za 3 leta; Martin Praček na 5 let robije, v izgubo častnih državljskih pravic za 5 let in stalni izgon iz države; 30letni Vinko Križmančič, na 9 mesecev strogega zapora, izgon za 3 leta; 22letni Vid Zobec na 4 mesece strogega zapora, v izgon za 2 leti; 22letni Vencelj Vipavec na 3 mesece strogega zapora, 29letni Josip Faganelj, 26letni Štefan Tomine in 26letni Stanko Semič, vsak na 40 dni strogega zapora, ker so prikrivali vlove; Valerija Praček na 2 meseca strogega zapora in 26letni Štefan Šloser na 1 mesec strogega zapora, po gojino za 3 leta. Razprava je bila ob 15.30 končana.

Naimaniša uporabna lokomotiva na svetu

obratuje letos na sejnišču Ljubljanskega velesejma od 3. do 12. junija. Lokomotiva doseže brzino 30 km na uro in vleče pri vzponu 20 promil 1000 kg. Zgradil pa jo je Dunajčan, izpranski vlakovodja Franz Kübeck. Lokomotiva je bila nekaj časa razstavljena v poslopju ravnateljstva Severne železnice na Dunaju. Zbudila je splošno pozornost. Zveza inženjerjev nadvojvode Karla Ludvika ustanove je Kübecka za to mojstrsko delo odlikovala s diplomom. Lokomotivi so priklopljeni trije vagončki, ki jih je tudi izdelal Kübeck. Obiskovalci Ljubljanskega velesejma imajo priliko sami videti to čudo in se s to malo železnico voziti po sejnišču, kjer je v ta namen položen poseben železniški tir.

Papež bo zopet stopil iz Vatikana

»Osservatore Romano« sporoča, da bo papež na praznik Sv. R. T. 15. junija, sam vodil veliko teoforično procesijo. Procesija pojde iz Vatikana po trgu Sv. Petra, kakor je bil to slučaj pred 1870. Isti list sporoča tudi, da bo Pij XI. obiskal 30. junija baziliko sv. Petra in 15. avgusta baziliko sv. Marije Snežnice, toda oba krat privatno.

Najstarejši slovenski župan umrl

Slovenjgradec, 1. junija.

Kakor smo že poročali, je 31. maja umrl najstarejši slovenski župan, župan občine Pameče, in eden izmed prvih slovenskih narodnih borcev predvojne dobe slovenjgraškega okraja, gospod Luka Pogač. Pokojnik se je rodil 17. oktobra 1855. Vse svoje življenje je bil čvrst in zdrav, močne postave, prava slovenska grča. Le pred par leti — je narahlo zbolel, vendar je kmalu okreval ter zopet redno prihajal v mesto po županskih poslih.

Že v mladih letih se je začel resno zanimati za javno življenje, tako v gospodarskem kakor tudi v narodnem oziru. Zaradi njegovih sposobnosti in uspešnega delovanja je bil že v svojem sedem in dvajsetem letu, to je leta 1882, izvoljen za župana občine Pameče. V vsej tej 51-letni dobi je županoval Pogač sam 45 let. Le dvakrat po tri leta sta ga zamenjala druga dva župana, in sicer od 1891 do 1894 in od 1912 do 1915. Od leta 1915 pa je zopet županoval neprenehoma do svoje smrti. Za njegovega županovanja se je zgradila nova šola in župnišče ter izvršila druga javna dela v občini. Za svoje uspešno delo ga je občinski odbor 1912 pod takratnim županom Iv. Vrhnjakom, izvolil za častnega občana. Vso dobo od 1892 je bil rajni Luka Pogač član upravnega odbora oz. pozneje gerentskega sosveta Okrajne hranilnice in bivšega ok. zastopa v Slovenjgradu. V predvojni dobi je kot narodno zaveden Slovenec v teh ustanovah, ki so bile v pretežni večini v nemških rokah, zastopal ves svoj vpliv za koristi in potrebe slovenskega življa. Z blagopokojnim župnikom Fr. Pečnikom iz Podgorja sta ustanovila leta 1905 hranilnico in posojilnico v Slovenjgradu, ki se še danes lepo razvija. Pa še druga dela pričajo o njegovi delavnosti in podjetnosti: če omenimo še krajevni šol. odbor in cerkveno konkurenčni odbor, čijih načelnik je pokojnik tudi bil.

V zasebnem življenju je bil praktičen katoličan in globokoveren mož, do svojih občanov in do bližnjih je bil strogo pravičen, moder in preudaren svetovalec. Z njim lega v grob markantna osebnost in eden izmed najstarejših slovenskih narodnih boriteljev. — Bori mu bodi bogat plačnik!

Se „šencurški proces“

Orožnik g. Ambrožič v Domžalah se čun prizadete, ker so listi poročali, da sem ga jaz kot branilec, označil v znanem šencurškem procesu za nezanesljivo prič. Da ne bi kdo krivice trpel, moram ugovoriti, da se je dotični moj nastop takole izvršil:

Potem, ko je senat končal zaslišanje g. Ivana Štrca kot takratnega obdolženca in mojega klijenta, sem predložil senatu pravomočno sodbo, v kateri sodišče glede dejanja, ki se je zgodilo pri tisti priliki kot Štrcinovo inkriminirano dejanje ugotavlja, da ni verjelo prič orožniku, ampak drugim pričam, ki so bistveno nasprotno slikale dogodek kot pa orožnik.

Predlagal sem, naj senat sodbo kot dokazilo radi kontrole verodostojnosti in zanesljivosti prič prečita na razpravi, zlasti ker v stvari mojega klijenta nastopajo mnogi orožniki kot prič.

Ugotavljam pa, da o nezanesljivosti prič orožnika Ambrožiča nisem nič govoril in nisem imel poudara o g. Ambrožiču v tej zvezi govoriti.

Ljubljana, dne 31. maja 1953.

Dr. Miha Krek, odvetnik.

Tatinska smola

Konjice, 1. junija.

Včeraj zjutraj se je raznesla po trgu vest, da je bilo ponoči vlomljeno skozi okno v pralnico v takozvanem »steklnu«, kjer je imela gospa Dora Humer namočeno precejšnjo množino perila, ki je čakalo perico za drugi dan. Tat ali kakor se je pozneje izkazalo — tatnica je iz škafa izbrala najlepše kose perila v vrednosti 4000 Din. Med temi je bilo veliko dragocenega ročnega dela. O tatvini je bila takoj obveščena tukajšnja orožniška postaja, ki je takoj začela iskati sledi za predznim tatunom. Slučaj je pripomogel, da je bila storilka kaj hitro prišla pravici v roke. Zjutraj je namreč šel tukajšnji nočni čuvaj mimo potoka ob Windisch-Graetzovi vili in tamkaj videl izpirati neko žensko perilo. Ko ga je zapazila, je hitro pokrila škaf in postala nekam nervozna. Ko je čuvaj zvedel za tatvino, je opozoril orožnike na čudno obnašanje te ženske. Orožništvo je naredilo hitro preiskavo, ki je imela naravnost presenetljiv uspeh. Izpod postelje so privlekli na dan rjuhe in drugo ukradeno perilo. Poklicali so Humerjevo gospo, ki je z velikim veseljem spoznala svojo lastnino. In tatnica, ki je hotela na lahek način priti do modernega perila, je med jokom priznala, da je itak »nameravala« pozneje perilo vrniti. Najbrž je hotela gospe prihraniti stroške za perico. Zadeva se bo nadaljevala na sodišču.

JARA

ŠE DANES IMATE PRILIKO

da si kupite za binkošne praznike elegantne, trpežne in poceni

čevlje

poznane domačega izvora ZMAMKE

JARA

LJUBLJANA, Sv. Petra cesta št. 20

1000 in več kupcev Vam bo potrdilo, da so bili z nakupom naših čevljev nadvse zadovoljni.

Ljubljanske vesti:

Slab malinovec pijemo v Ljubljani

Ljubljana, 2. junija.

Zo dolgo časa preiskuje državni higijski zavod v Ljubljani kakovost malinovec, ki ga pijemo v Ljubljani in uspehi njegove preiskave so naravnost porazni. Skoraj brez izjeme je ugotovljeno, da pijemo v Ljubljani slab malinovec, ki ga moremo označiti tudi za ponarejenega. Pristnega malinovec, takega, kakor bi moral biti, namreč npravljenega iz naravnih malin in sladkorja, v Ljubljani skoraj ni. Kar je najbolj čudno, pa je to, da se je zaradi tega zganilo samo okrajno glavarstvo za okolico in napravilo svojo dolžnost po zakonu. Ne briga se pa za vso zadevo mestni fizikat, ki bi moral tudi izvršiti nalogo, kot mu jo nalaga zakon.

Pred dnevi je mestno tržno nadzorstvo pobralo pri raznih trgovcih okoli 40 vzorcev malinovec in ga dalo preiskati higijskemu zavodu. Higijski zavod je ugotovil, da je bil malinovec v enem samem primeru res pristen, v vseh drugih primerih pa ponarejen. Tak malinovec malin se od daleč niti videl ni. Narejen je bil iz sladkorja, ekstrakta, čvsih celo iz saharina in pa iz anilinskimi barv, ki so zdravju škodljive. Potem ni čudno, če celo v krajih, ki so bogati malin, naročajo »malinovec« iz Ljubljane, ker naravni malinovec pa ne more konkurirati z nenaravnim. Vedeti pa je treba, da konzum malinovec vedno bolj narašča, kakor pada konzum alkoholnih pijač.

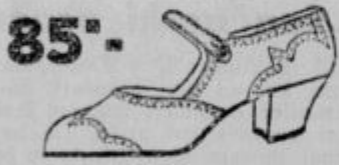
Okrajno glavarstvo za ljubljansko okolico je zaradi teh ugotovitev higijskega zavoda odredilo zaplenbo vsega malinovec pri vseh trgovcih in zaplenilo tudi vso zalogo umetnega malinovec pri dveh veleproducentih.

Birmovanje v stolnici

O binkošti bo delil prevzvišeni gospod škof dr. Gregorij Rožman v stolnici zakrament svete birmе: red bo sledeči na binkošno nedeljo bo ob 9 slovesna škofova sv. maša: po maši, okrog 10, začetek sv. birmе. Zadnji blagoslov v nedeljo predpoldan dvakrat: prvi okrog 11, drugi ob sklepu. — Popoldne ob pol treh slovesne večernice, ob 3 začetek birmovanja. Zadnji blagoslov samo ob sklepu. Po sv. birmi slovesne litanije.

Na binkošni ponedeljek ob 10 slovesna sv. maša, okrog 11 začetek birmovanja. Zadnji blagoslov samo ob sklepu. — Popoldan ta dan ni sv. birmе.

Botri in birmanci naj se postavijo v urejene vrste po cerkvi. Za red skrbе gg. bogoslovci. Birmanci morajo imeti v rokah listek in trak. Pri delitvi sv. birmе položi boter desno roko na desno ramo birmanca. Kdor ima več birmancev, stori isto zaporedoma pri vseh. Ko orejme birmanec sv. birmo, mu boter preveže čelo s trakom, kakor odideta k oltarju sv. Rešnjega Telesa, kjer se birmanec trak odzame in čelo še enkrat izbrise. Botri naj poskrbe, da prejmejo birmanci tudi zadnji blagoslov, ki spada k obredu sv. birmе. Znamenje za zadnji blagoslov se bo dalo z zakristijskim zvonom.

Rjavi ali črni damski boks-čevlji.

Lahki moški polčevlji z usnatim podplatom. Iz močnega boks, rjavi ali črni z gumastim podplatom Din 89°.

Ant. Krisper

Mestni trg 26 Ljubljana Stritarjeva ul. 1-3

Mestni fizikat ve prav dobro, kakšen malinovec pijemo v Ljubljani, noče pa posnemati okrajnega glavarstva ter mirno dopušta, da ljudje kar naprej pijejo tak malinovec, ki niti zdravju ni priporočljiv. Tako se bo dogodilo, da bodo v okolici pili res zdrav, naraven malinovec, v Ljubljani pa umetno brozgo.

Zakon o živilih namreč izrecno določa, da se pijače, ki se imenujejo po kakšnem sadu, smejo izdelovati le iz tistega sadu in pa iz sladkorja. Malinovec se sme izdelovati le iz malin in iz sladkorja, jabolčnik le iz jabol in iz sladkorja. Podobno velja tudi za razna žganja, čaje itd. Enako, kakor bi občinstvo odklonilo vsako »vino«, ki je bilo izdelano brez grozdja in napravljeno z anilinskimi barvami, tako zakon prepoveduje tudi izdelavo umetnega malinovec.

Naš zakon o živilih je napravljen po vzorcu švicarskega, ki je najboljši na svetu. Vendar pa moramo ugotoviti, da prevod zakona na množičnih krajih ni točen. Znatna pomoč se je na pr. pripetila pri določi ob barvanju testenih izdelkov. Švicarski zakon prepoveduje vsako umetno barvanje vseh testenih izdelkov, prevajalec pa je besedo »Teigwaren« prevedel z besedo »pecivo«. To so seveda uporabljeni tovarne testenin, ki so pri ministrstvu za zdravje dosle, da se smejo testenine barvati z umetno barvo.

Zakon o živilih je zelo važen, saj varuje ljudstvo pred raznimi spekulanti in jamci za res zdravo ljudsko hrano. Zato ga morajo strogo izvajati vsi, od najvišjih instanc do zadnjega paznika na trgu. Izvajati ga mora končno tudi mestni fizikat!

Ob Ljubljani potrebna ograja

Glede na notico, priobčeno v našem listu dne 1. in 2. junija t. l. nam je mestno načelstvo poslalo takole pojasnilo:

»Pripisovanje krivde za vse nesreče, ki se žalibog vrše od časa do časa ob Ljubljani mestni upravi, je popolnoma neupravičeno in sledi le vsled nepoznanja dejanskega stanja. Do začetka regulacijskih del na Ljubljani je bila celotna struga Ljubljanske zavarovana in do deloma z leseno ograjo, deloma z debelimi žičnimi vrvmi, na manjših presledkih tudi z mrežo, kar se vedo spominjati vsi starejši ljubljanski prebivalci. To ograjo je oskrbovala mestna občina Ljubljana. Regulacijska dela, katera je prevzel koncesionar Glavni odbor za osuševanje barja, pa so zahtevala, da se je ograja odstranila, ker bi bila sicer najbrž v oviro delu. Odstanitve ograje je izvršil torej koncesionar regulacijskih del, ki bi bil v tem slučaju tudi dolžan obrežje provizorično zavarovati. Mestne občine torej ne zadeva očitke krivde radi nesreč, prav tako pa ona ni dolžna, da za odstranjenjo njeno ograjo postavi zopet na svoj račun novo provizorično ograjo. Na obeh bregovih je namreč potrebno 4400 kvadratnih metrov take ograje, ki bi stala, četudi samo lesena in provizorična, 345.000 Din. Nesreča nikoli ne počiva. Tudi če bi bila taka lesena provizorična ograja, bi se nesreče, ki nastajajo po trenutnih naključjih, prav težko in nezadostno ubratile. To nam dokazuje nesrečni slučaj med vojno, ko je osební avtomobil kljub težki železni ograji, ki je bila vzdana v močan obestni blok, zavozil v Gruberjev kanal. Taka lesena provizorična ograja bi tedaj le malo jamčila za preprečitev nesreč in bi za njo izdani denar bil proč vržen.

V vsakem slučaju pa je dolžnost gradbenega koncesionarja in ne mestne uprave, skrbeti za varnostno ograjo, dasiravno bi taka svojemu namenu ne bila kos. V dobrih dveh letih bo regulacija Ljubljanske zaključena in izvršena tudi vsa obrežna dela z ograjami. Mestna občina Ljubljana prevzame regulacijska dela v oskrbo šele po njih izvršitvi, torej po kolavdaciji vseh izvršenih del, s tem seveda tudi predvidenih ograž — kar samo dokazuje, da mestne uprave ne zadene noben očitke krivde.

Kakor se tragičnih slučajev nesreč, ki se je pripetila v teh dneh g. Zajcu, ne da preprečiti — in bi tudi ob začasni ograji bile le dvomljivo preprečljive — apelira mestno načelstvo ponovno na prebivalstvo, da samo pazi in preprečuje vsako

možnost nesreče, zlasti naj posvečajo tudi starši svojim otrokom skrb, da se ne igrajo ob nabrežjih Ljubljane.

Vsako drugačno prikazovanje pa je neresnično in je izrabljanje nesrečnega slučaja za hujkanje proti občini tudi zelo nedostojno.

Stališče mestnega načelstva je torej v kratkem takole: Če Ljubljanci nečajo se zanaprej padati v Ljubljano, naj nikar ne hodijo ob njej! Treba bi bilo le še zazidati vrata nekaj hiš ob Ljubljani ter ondotne javne ulice zapreti — pa je stvar v redu. Mestne občine pa vse to sploh ne briga. Kdor drugače misli in si to upa na glas blekniti, ta »hujška proti občini, kar je zelo nedostojno«.

Vkljub temu, da bi utegnil tudi nas zadeti ošitek, češ da smo »zelo nedostojni«, si pa le upamo povedati, da je mestna občina vendar-le dolžna nekaj ukreniti. Z ograjo se nesreče kajpada ne bodo onemogočile, pač pa zelo omejile. To ve vsakdo. Za to, da se omeje nesreče in ohrani ljudem življenje in zdravje občanov, pa denar ne more biti proč vržen. Ko bi vsi in povsod tako gledali na denar, predno ga »proč vržejo«, potem bi danes niti krize ne bilo! Mestno načelstvo trdi, da bi lesena ograja stala kar 345.000 Din. Mogoče! Saj bi se tudi ta denar še kje dobil. Vsekakor pa ograja ne bi bila dosti dražja kakor bodo novi reflektorji, ki so baje naročeni. — Sicer je pa zadeva taka: Ko bi kak Ljubljancin pred svojo hišo napravil odprlino v zemljo in bi v to odprlino kdo padel, bi bil Ljubljancin odgovoren za vso škodo. Ko bi sam ne hotel odprline zavarovati, bi ga mestna občina k temu prisilila. Zakaj? Zaradi varnosti občanov! Sedaj pa se skozi mesto vleče globoka in poldrugi kilometer dolga greznica, ki ni čisto nič zavarovana, vendar pa mestne občine to naenkrat čisto nič ne briga! Če je mesto včasih vzdrževalo ograje ob Ljubljani, ko bregovi niso bili nevarni, mora toliko bolj mesto skrbeti za ograjo sedaj, ko so bregovi tako strmi in nevarni! Ako pa je ta dolžnost prešla sedaj od mestne občine na Glavni odbor, je stvar mestne občine prisiliti ga, da napravi ograjo. Prav tako, kakor oblast zna prisiliti posestnika, da skrbе za hodnike ob svojih hišah! Zato pravimo: Priznajte nam z modrovanjem in pojasnili ter rajši poskrbite, da se ljubljanska kloaka zavaruje, kakor zahteva varnost ljubljanskih davkoplačevalcev. To je brez vsega dvoma vaša dolžnost!

KLOBUKE

za idočo sezono samo zadnje modne novosti Vam nudi

Mirko Bogataj, Ljubljana, Stari trg 14

Sprejemajo se porav la. Cene nizke.

Kaj bo danes?

Drama: »Hamlet«. Red D.
Opera: »Mala Floramye«. Gostuje g. Dubajić iz Zagreba. Red C.

Kino Kodeljevo: »Otrok ljubezní.
Nočno službo imajo lekarne: mr. Leustek, Resljeva c. 1; mr. Bohinec ded., Rimska c. 24 in dr. Kmet, Dunajska c. 41.

Poizkusne dušeslovne vaje se danes radi binkoštnih praznikov ne bodo vršile. Prihodnje dušeslovne vaje bodo v torek, 6. junija ob 18. Ob tej priliki se bodo tudi prečitali rezultati od vseh dosedanjih poizkusnih dušeslovnih vaj. Vodstvo seminarja za eksperimentalno psihologijo.

Gospoj Zajčevi odrezali nogo. Pri nesreči, ki se je zgodila v torek v Ljubljani, se je najhujše ponesrečila gospa Zajčeva, ki si je zlomila desno nogo v členku. Vsa zdravniška umetnost pa gospe ni mogla pomagati in ji rešiti nogo ter so ji morali v četrtek v Leonišču, kjer se zdravi, odrezati nogo v kolenu.

Na XIII. ljubljanskem velesejmu, ki bo od 3. do 12. junija t. l., bo Radio-oddajna postaja Ljubljana pripravila v paviljonu »J« krasno urejeno razstavo radio aparatov in potrebin. Vsak, ki se bo na novo prijavil kot radio-naročnik, bo prejel brezplačno detektor s slušalko.

Menda je vsakdo dovolj opozorjen, da je današnji dan semenj otvorjen. Dobro! - Oglejmo si ga tudi mi in nato - kajpada - k Slamiču vsi!

Slovenčeva ekspozitura na Velesejmu sprejema za dobo velesejma naročnino in oglase za »Slovenca«. Nahaja se pri glavnem vhodu pred pisarno sejmskih uradov.

Brzjav: Ločitev zakona izključena, ker sem ti kupil kot si zahtevala. Podrobno pismo pod »Mali oglaš« Tvoj možček.

7500 obiskovalcev razstave. Potujočo kmetijsko razstavo je obiskalo v četrtek približno 3500 ljudi, večeraj pa 4000, skupno torej 7500. Najbrže bo že v Skofji Loki dosežen prvi milijon obiskovalcev. Na kogar pride milijonska vstopnica, dobi krasno darilo iz poljedelske stroke.

Mestna blagajna in vložnice uraduje za stranke dne 5. t. m. od 8 do 11.

Birno slikam 20% ceneje. Pri 12 kartah povečavo gratis. — Foto Staut, Kolodvorska ulica 18.

Specialno izbiro modnih hlač in pumparc dobile najceneje pri Preskerju, Sv. Petra cesta 14.

U. F. nogavice ter razne res trpežne svlene, flor in kratke nogavice ima trvdka Miloš Karničnik, Stari trg.

Otroške vozičke

po najnižjih cenah Vam nudi edino-le trvdka

M. Tomšič, Ljubljana, Sv. Petra c. 52

Razstavljani na Velesejmu paviljon G II, 617-619.

Oglejte si zalogo!

Celje

Apostolstvo mož in fantov. Jutri prva nedelja v mesecu juniju, zato bo ob pol 7 zjutraj v župni cerkvi pridga, skupno sv. obhajilo in nato sv. maša.

Zaključna produkcija gojencev Glasbene Matice. V četrtek zvečer se je vršila v mestnem gledališču zaključna produkcija gojencev celjske Glasbene Matice, pri kateri so nastopili po trije gojenci klavirske in vijolinske šole višje stopnje in orkester, ki je pod vodstvom g. ravnanja Saneina izvajal Mozartovo simfonijo št. 40. Pri tej kakor pri prejšnjih produkcijah je celjsko občinstvo skoraj vedno napolnilo mestno gledališče, kar je dokaz, da imajo ljudje še snisel za umetnost. Učiteljskemu zboru in g. Saneinu na doseženih uspehih najlepše čestitamo.

Zaključek pouka v IV. razredu dekliške mestanske šole v Celju. Dne 31. maja je bil zaključen pouk za IV. razred meščanskih šol. Imamo podatke za dekliško meščansko šolo. V IV. razredu je bilo 29 dijakinj, od teh jih je izdelalo 5 z odličnim uspehom, 12 s prav dobrim, 2 z dobrim, 6 jih ima popravni izpit in 4 so padle. Popravni izpiti se začne v soboto, završni izpiti pa v ponedeljek 12. t. m.

Cvetlični dan Drž. krajevne zaštite dece in mladine v Celju bo danes. Državna krajevna zaštita dece in mladine v Celju bi rada na ta način nabrala vsaj nekaj denarnih sredstev za bedno dečo. Naj bi se občinstvo zavedalo plemenitega namena te prireditve in pridno poseglo po cvetlicah, ki jih bodo ponujale deklice.

Odkrit rimski kanal? Pri popravljanju Mariborske ceste so baje odkrili star rimski kanal.

Kdo bi vzel 8 letnega dečka za svojega. Ubo-ga vdova, kateri je letos umrl mož in ji zapustil tri nepreskrbljene otroke, se obrača na dobra srca s prošnjo, če bi ji kdo hotel vzeti njenega 8 letnega sina za svojega. Fant je zdrav in bi ga mati najraje oddala kam na kmeto. Če bi kdo to prošnjo uslišal, naj javi svoj naslov: Vincencijeva konferenca sv. Danijela v Celju, Cankarjeva ulica 4.

Izgubljen fotografski aparat. Pred tedni je neka gospa izgubila v Celju fotografski aparat velikosti 5x7, vreden 500 Din.

Sport na binkošni ponedeljek. Na binkošni ponedeljek se bo vršila ob triletni na 5 popoldne na Glaziji prijateljska nogometna tekma med SK Celje in ISSK Maribor.

Šoštani

Popravek. Naslov poročila o poverbi v Topolšici, ki smo ga priobčili v sredo v »Slovenca«, se mora pravilno glasi: »20 jurjev izginilo...« Tudi moramo resnici na ljubo dodati, da ne gre za tatvino v juridičnem smislu, ampak za poverbo in da gre sploh za globljo afero, o kateri pa zaenkrat še ne moremo poročati.

Kulturni obzornik

Dr. p. R. Tominec: Dnevi v Bogu

Kdor nam v sedanjih zmedenih časih resnično, to se pravi uspešno, pomaga, da poglobimo naše versko življenje, nam stori nedvomno največjo dobroto. Življenje se je — vsaj na zunaj — tako diferenciralo, da predstavlja za vernika vsak dan večji in nepreglednejši kompleks težav najrazličnejših vrst. Že preprost človek se čuti vsak dan tesneje ovitega z mrežami, inteligent pa stoji vsak hip pred odločitvami notranje narave in prav pogosto ne ve, ali je pot, ki jo ubira, prava ali ne. Kdo bi torej ne bil hvaležen vodniku, ki dodobra pozna vse raznovrstne težave, s katerimi se vernik v svoji duhovno tako neuravnovešeni vsakdanjosti bori; kdo si ne želi vodnika, ki mu, oborožen s tem dragocenim razumevanjem, daje boljše in svetlejšje razumevanje neporušnega temelja človeške skrivnosti in ga s tem blagodejno navaja k temu, da vse svoje misli in dejanja preproji a pravim krščanskim duhom in pristnim krščanskim čuvstvom, v čemer je pač edini izhod iz zmed in težav človeške duše?

Knjižica »Dnevi v Bogu« dr. p. Romana Tominca je takšen vodnik, ki ga bo z veseljem pozdravili zlasti vsak mlad človek, ki korenini v sodobnosti. »Dnevi v Bogu« so in niso molitvenik; rajši bi dejali, da so pobuda, navodila, kako priti do molitve, ki je v nji resnična moč. Kolikim in kako težko je najti do molitve dandanašnjih P. Roman Tominec, ki se je pri nas uveljavil kot pisec nabožnih knjig v duhu sodobnih zahtev, je predvsem velik psiholog. Njegova knjižica je napisana tako, da v nji vidiš na prvi mah, kako je avtor hotel

zanesti vanjo mnogo tistega sveta, ki nas resnično obdaja v naši vsakdanjosti, kako nam je torej hotel pripraviti nekakšno domačnostno ozračje, da bi se počutili dobro v njem. In religioznost, s katero je to ozračje prepoil, nam je približana na čudovit način.

V predgovoru pravi pisatelj »Dnevi v Bogu« so knjižica misli in življenjskih modrosti za vsak dan v letu. Namenjena je kristjani, zakopanemu v delo in vsakdanjost. Za vsak dan v letu nam je torej zapisal dr. R. Tominec nekaj vrstic, ki se čitajo kdaj kot aforizmi, kdaj kot nauki ali nasveti, pogostoma pa kot strani iz dnevnika, listi iz beležnice, zapiski v zvezek »Poezije«. Prav ta na videz nesistematični in slučajnostni način pisanja, prepletanja lastnih zapiskov s tujimi (poslužil sem se najrazličnejših pisateljev, mislecev, svetnikov iz prvih krščanskih stoletij do danes) in pa intimni značaj, zaupnost vsega povedanega, ima tolikšen čar in privlačnost, da se z resničnim veseljem rabi tolikšnega osebnoprijateljskega približanja avtorja svojemu čitatelju, zmeraj globlje zapletata v goščavo tiskanih strani, obračata lističe naprej, sega nazaj in tako vedno bolj prodirata v čudoviti svet notranje uravnovešenosti in božjega mira, ki se v vsej svoji blagodejnosti skrivata v tej prelepi nabožni knjižici.

Dodatek služi praktičnemu kristjani kot molitvenik. Imaš krasna premišljevanja o skrivnosti sv. maše, štiri litanije (Srca Jezusovega, lavretanske, sv. Jožefa in Vseh svetnikov) potem svojevrsten Sv. križev pot v obliki dogovorov med Dušo in Jezusom, jutranjo in večerno molitev, sv. spoved in sv. obhajilo, na koncu pa krasen izbor molitev velikih duh (kralja Ludovika svetega, Michel Angela Buonarrotija, Svete Ivane Orleanske, sv. Terezije Španske in zaključni »Moj Bog in moje vse« sv. Frančiška Asiškega).

Knjižica obsega 346 strani v mali žepni obliki in je zelo okusno tiskana na finem papirju v dvo-barvnem tisku. Lično opremo (tudi književsko) stopnjuje s finim umetniškim čutom izbrane priloge slik: Pavel Wante: Magnum mysterium — G. de Cool: Sv. Marija Marija Alacoque in Božje Srce — I. A. D. Ingres: Mati božja moli svojega Sina — Fra Bartolomeo: Mater Dolorosa. — Knjižica »Dnevi v Bogu« je izšla v založbi Antona Sfiligaja v Ljubljani. Zlasti kot birmansko darilo bo mogla takoj služiti vsem, ki hočejo obdarovati birmance in birmance s knjižico, ki ima zares sodobno lice na znotraj in na zunaj — pa tudi sicer smo uverjeni, da bodo premagali radi segli po njej.

s. s.

Kristian Elster: Sodnikova hiša ob fjordu

Ljudska knjižnica, 51. Prevedla Ivanka Klemenčič, 1933. Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani. O knjižni krizi zadnjih let ne bo mogel pač nihče govoriti. Nikoli so niso izločeni prostori naših knjigarn tako bohotili v vedno novimi knjigami z razkošno zunanjo opremo kot zadnja štiri leta. Avtorji velikih in malih narodov odgrinjajo svoje obraze pred nami. Mnenja smo, da dober izbor tujega slovnata ne koristi le plemeniti slovnstveni vzgoji širokega čitatelja, ki bo posled spoznal mejo med mojstrovino in bledo besedo, marveč tudi slehernemu domačemu umetniškemu tvorcu, katerega bo znal slovenski bravec brez kritikov izluščiti iz množice pisarjev. Po lepi tuji knjiži se bo slovenski človek še z večjo ljubeznijo vrnil k lepi domači knjiži.

Jugoslovanska knjigarna, ki je izdala v svojih posameznih zbirkah že doberšček indeks knjig in se skuša zmerom bolj na široko razgledati, je v svoji

zbirki ljudskih pisateljev dala te dni roman Kristiana Elsterja: »Sodnikova hiša ob fjordu«. Elster spada v vrsto nerverških psiholoških in socialnih pisateljev (kot J. Bojer, ki ga poznamo po »Izseljenosti«), poglablja se v socialne in etične probleme novega časa; riše zaprte, vase pogreznjene značaje, katere razpleta z globoko doživljenjsko in realnostjo brez papirnatega sentimentalizma. — Priču-joči roman ima glavni poudarek v nasprotju med kmeti in uradniki. Prvi vstajajo kot sveži rod, drugi, prežvelji, ginejo. Nastaja novo uradništvo, ki korenini v kmetijski zemlji, a tradicionalno uradništvo se spaja s kmetisko krvjo. Sodnik Hage, ki je sodil selišču ob fjordu, umre pozabljen, njegov sin Ivan pa, zadnji moški potomec v družini, senca preteklih dni s svojo jetično kulturo, pozdravlja mladino z novimi cilji, ki bo prekrasila ves svet s svobodo in kulturo širokega duha. Drugi poudarek je: vsa pehanja za visok socialni položaj, za ime itd. so ničeva, prazna; človek je srečen le, če je zvest naravi in njenim namenom: če si ustvari dom in potomstvo. Te misli je imela gospa Hage, izredno močno zgrajen tip skrbne matere, ki je učila svoje hčere: edina velika naloga v življenju žene je otrok. Isto 11 članska družina kontorista Bisgarda, isto nesrečni župnik, isto Ivan Hage in njegovi sestri, ki sta živeli v odpovedi in za osrčenje drugih. — Knjižica je polna zrelih sentenc, ki jih je zapisalo raskavo življenje župnika in gospe Hage; tudi vsa doživljanja kmetijskih in uradniških ljudi so psihološko tako neposredna, kakor jih najdemo le pri hladnih nordijskih pisateljih, ki ne pišejo, marveč živijo. Roman je prepešen v sočen slovenski jezik (koliko je tu Elsterja, se ne da govoriti, ker nimamo originala), tako da se komaj čuti prevod. Po knjiži bo rad segel sleherni slovenski čitatelj, ki je željan poznati nordijsko krajino in ljudi.

L. G.

Sleparija s hranilnimi knjižicami

Ljubljana, 2. junija.

Železničarjeva žena Marija M. iz Most je bila te dni v časopisu mali oglas, ki je izšel dne 27. maja in ki povprašuje za hranilnimi knjižicami. Objavitelj oglasa je ponujal v zameno za hranilne knjižice Mestne hranilnice in Ljubljanske kreditne banke hranilno knjižico Ljudske posojilnice. Žena bi rada prišla do take knjižice. Stopila je v stik z objaviteljem oglasa in ta ji je res prinesel hranilno knjižico Ljudske posojilnice za znesek 32.000 Din. V zameno je dobil dve knjižici in sicer eno Mestne hranilnice in eno Kreditnega zavoda, za skupni znesek 29.500 Din. Žena je bila prepričana, da je napravila dobro kupčijo, vendar pa je bila tako previdna, da je šla vprašat v Ljudsko posojilnico, če se vloga ujema. Tam so ji povedali, da je na to knjižico naloženih v resnici samo — 25 dinarjev. Žena se je vsa obupana obrnila na policijo, ki je našla najprej prvega lastnika ponarejene knjižice, delavca M. z Viča. Policija je aretirala M. in njegovo ženo. Dolgo nista hotela nič vedeti

o tej knjižici, končno pa sta priznala, da je knjižica res last njune maloletne hčerke. Povedala sta, da je pred kakšnimi tremi tedni prišla knjižica v roke znanega ljubljanskega sleparja in zlikovca Ludvika Slaparja.

Slaparja je policija iskala več dni, pa ga ni mogla najti, ker je popaval neke na Barju. Sneli pa je bil Slapar prijet v Ljubljani. Slapar je priznal, da je pod imenom Jakob Oblak izvalil ob omenjene železničarjeve žene dve knjižici. Prvo knjižico z vlogo 24.000 Din je prodal trdki Jankole za 16.000 Din. Jankole pa je izplačal Slaparju le 5000 Din predupnika. Ta denar je do zadnjega vinarja zapravil Slapar v štirih dnevih. Drugo knjižico pa je dal svojemu prijatelju, brivskemu pomočniku L. U., ki jo je zastavil za 200 Din pri nekem trafikantu. Od teh 200 Din je dal 100 Din Slaparju. Slapar je povedal, da ga je na to vrsto goljufije nagovoril aretirani M. Toda Slapar je tudi njega osleparil, ker mu od prigoljufanega denarja ni dal nič. Vsi trije, to je M., Slapar in U. so izročeni sodišču.

12.12. ogled zbornice za TOI. — Ob 12 obed v salonu restavracije »Slamič« (II. nadst.) — Ob 13 odhod z avtobusi na Turjak. — Popoldne: Ogled gradu, piknik v lepih gozdovih pri Turjaku, razni nagovori, razgovori in prosta zabava. — Ob 22 prihod v Ljubljano, odkoder se udeleženci lahko z nočnimi vlaki odpeljejo domov. — Če bo slabo vreme popoldanski izlet odpade in se bo vršilo zborovanje v dvorani gostilne pri »Jernejcu«, Sv. Petra cesta, ob 3 popoldne.

— Pri odebelelosti naravn »Franz-Josef« grenčica močno pospeši prebavo in napravi telo vitko. Mnogi profesorji »Ljubele« »Franz-Josef« vodo kot celo proti odebelelosti srca zelo dragoceno sredstvo in sicer zjutraj, opoldne in zvečer po tretjino kozarca. »Franz-Josef« grenčica se dobiva v lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

— Izletniki in turisti. Komaj uro hoda je iz Krašnje na Limbarsko goro, ki je najlepša izletniška točka v romantičnem Črnem grabnu. V Krašnji vas z vsem postrzejo in imate iz Ljubljane ugodne avtobusne zveze. Odhaja iz Ljubljane ob 8, vrača se iz Krašnje ob 18.

— Na binkoštno nedeljo je ponedeljek pri »Zupana Permeta jami« na Taboru pri Grosupljem tradicionalna veselica v senčnatem gozdu. Godba — prosta zabava. Za dobro kapljico in jedila preskrbljeno. Vabljeni vsi!

PRI OMOTICI, SLABOSTI, BLJUVANJU

razgalite prsa, nadgrnite ista z volneno, v »ALGI« namočeno ruto, dalje čelo, senca, nosnice in tilnik, nato dobro vdihavajte »ALGO« iz steklenice ali z rutice. Počutek svežine Vas bo takoj okrepil.

»ALGA« se dobiva povsod 1 steklenica Din 14.—

— Rajni g. Ivan Roškar, bivši minister in poslanec, pri Sv. Juriju v Slov. goricah, je pred svojo smrtjo kupil 43 najrevnejšim učencem domačo šolo pri Sv. Juriju v Slov. goricah, obleke. Otroci se ga s hvaležnostjo spominjajo v molitvi. Bog mu stotero poplačaj!

— Prodaja lesa. Ravnateljstvo za šume v Ljubljani prodaja na ustmeni licitaciji okoli 133 m³ hrastovih friz in 2,5 m³ ševronov. Blago se nahaja na skladišču žage g. Josipa Glihe v Kostanjevici na Krki, kjer si ga zainteresirani lahko ogledajo. Izklicna cena znaša 32.000 Din. Licitacija se bo vršila 12. t. m. ob enajstih pri gornjem ravnateljstvu na Bleiweisovi cesti 1.

— Slovenci, ki potujete v Zagreb, ne pozabite obiskati slovenske gostilne Vladimir Černe, Radičeva ulica št. 1 (u dvorišču) tik Jelačičevega trga.

— Pri slabi prebavi, slabokrvnosti, sluhšanju, bledici, odebelelosti žlez, izpuščenju na koži, tvorih uravnava »Franz-Josef« voda izobno toli važno delovanje črevesa.

Pluži

Sprememba posesti. Upokojeni pošni upravnik Anton Smodič je kupil od upokojenega učitelja Čeha lepo vilo v Trubarjevi ulici. Poslednji se preseli v Maribor.

Pevski zbor Glasbene Matice v Pljuju ima dne 14. t. m. svoj občni zbor v dvorani Narodnega doma. Smrtna kosa. V plujski bolnišnici je umrl Anton Plohl, viničar iz Gabernika, fara Sv. Lovrenca v Slov. goricah. Blag mu spomin!

Solska razstava. Plujska gimnazija priredi od 3. do 6. t. m. v gimnazijskem poslopju razstavo slik in ročnih del.

Svinjski sejmi. Preteklo sredo je bil precej dobro obiskan, le kupčija je bila klavna. Prignanih je bilo 358 svinj, prodanih pa 128. Cene 7 do 9 Din za kg žive teže.

Cerkveni vestnik

II. vnanja kongregacija pri uršulinkah ima jutri, na binkoštni praznik zjutraj ob 6 skupno sv. obhajilo. popoldne ob 2 mesečni sestanek. Pridite vsi! Voditelj.

Marijina kongregacija za gospode, kakor tudi Mešana Marijina kongregacija za moške pri Sv. Jožefu — v nedeljo, dne 4. junija radi precejšnjega števila zadržanih članov nimata sv. maše s skupnim sv. obhajilom. Slednja kongregacija tudi nima ta dan odbove sejo in običajnega sestanka, pač pa bo vse to ob običajnih urah prihodnje nedelje, dne 11. junija 1933.

Naznanila

Zveza mladih intelektualcev (krajevni krožkovni svet v Ljubljani) prireja za soboto, dne 3. junija t. l. ob 7 zvečer širšo sejo v lokalni trgovski dopisno šolo (na vogalu Pražakove in Miklošičeve ceste, II. nadstropje) s sledočim dnevnim redom: Poročilo zveznega in krajevnega zastopnika, našt za kongres in služnosti. Seja je javna in se je lahko udeležijo tudi člani ozir. zainteresirani.

Sestanek članov »Podpornega društva železniških uslužbencev in upokojencev« bo 8. junija t. l. ob 3 popoldne v dvorani restavracije pri Levu v Ljubljani, Gosposvetska cesta. Dnevni red: Poročila in utemeljevanja za sklicanje izrednega občnega zbora itd. »Imvečja udeležba je jako potrebna. Potrebno je, da udeleženci sestanka prinesejo svoje in svojih žen članske izkaznice.« — Sklicatelj.

Mariborske vesti:

Več ko dva milijona za takse

Pred dnevi smo prinesli številke o skoro milijonski svoti, ki jo je v teku 9 mesecev nabralo tukajšnje okrožno sodišče na samih takсах. Še višje pa so številke z okrajnega sodišča. V devetih mesecih od avgusta lanskega leta do konca letošnjega aprila je plačalo prebivalstvo Maribora in okolice svojo tožbarsko strast z 1.468.958,93 Din samo v obliki taks in kolkovin. Na posamezne mesece se razdeli ta svota naslednje: avgusta 177.215,35, septembra 157.345,70, oktobra je dosežen višek in sicer 234.268.—, novembra 162.836,30, decembra 165.207,10, januarja 132.460,50, februarja 169.894,45, marca 156.489,55 in končno aprila 93.244. Toraj v vseh

meseceh skoro enaka svota z viškom v oktobru. le april je pokazal znatno nazadovanje. Napram prejšnjim letom je porast zelo znaten, je pa v zvezi z vseobčo gospodarsko krizo ter neprestanim naraščanjem tožb za povrnitev dolgov, ružežni in sličnih gospodarskih pravi, ki so najdražje. — Velike svote zahteva tudi zemljiška knjiga, ki je zadaje mesece obremenjena, kakor še nikoli dosedaj, odkar obstoja. S prvim aprilom je stopil v veljavo novi zakon o takсах. Rudi tega bodo v bodoče tudi svote, izdane za kolkovino, znatno narasle ter bodo pomenile resno obremenitev našega gospodarskega življenja.

Auto je povozil konja

V Kamnici se je dogodila huda nesreča. Iztekla se je za človeška življenja še dokaj ugodno, zahtevala pa je kljub temu smrtno žrtev in sicer enega konja. Po cesti je privozil iz Dravske doline tovorni avto ključavničarskega mojstra Ladislava Rutarja iz Dravograda. V smeri iz Maribora pa je peljal z enovpreznim vozom Juro Klasič nove skafje v Kamnico. Nesreča je hotela, da se nista avto in konj dovoljno izognila ter je prišla žival pod koleka težkega tovornega vozila. Konju je zdrobilo obe prednji nogi ter je uboga žival obležala sredi ceste. Lastnik jo je nekaj časa obupano gledal, nato pa se je spoznamel z okoli stoječimi, nekdo je posodil revolver in počil je strel, ki je konjičku končal vse muke. Na drugem vozu so odpeljali ubito žival v Maribor, lastnik tovornega avtomobila pa je odšel lastniku konja 8 metuljev za povozeno žival.

— Naval avstrijskega blaga. Na tukajšnji carinarnici, carinski pošti in železniški postaji občutijo sedaj vse neprijetnosti nekajdnega zapora avstrijskega blaga. Kakor hitro je bila odredba o zaporu ukinjena, je nastal pravi naval avstrijskega blaga, ki se je v Spilju in Lipnici nabiralo, čakajoč na dovolitev uvoza v našo državo. Pa tudi iz naše države se je izvoz doslej zabranjenih predmetov (živih svinj in govedi) znatno dvignil.

— Konkurenčni odbor stolne župnije je imel svojo sejo v petek. Na seji so se oddala razpisana popravljajna dela trdnjki Nassimbeni kot najugodnejšemu ponudniku. Kakor znano, se bodo izvršila letos popravila v stolnici in na gospodarskem poslopju stolnega župnišča.

— Promenadni koncert v mestnem parku jutri v nedeljo ob 11.

— Izredno srečen birmanec je brezdomno mali Mirček, sin lastnika tukajšnje restavracije »Mesto Ljutomer« g. Alojzija Stiblerja. Botroval mu bo osebno rektor ljubljanske univerze dr. Matija Slavič. Odlični boteb bo ob sedmih zjutraj v franciskanski cerkvi bral sv. mašo za svojega birmanca, ob kateri priklji pristopiti k mizi Gospodovi tudi starša srečnega Mirčka.

— Po voznem redu! Na številna vprašanja razglasa vodstvo mestnega avtobusnega prometa, da vozijo mestni avtobusi na sezonskih progah v Radvanje, v Reko, Falo, Ruše, St. Ilj in Sv. Martin ob nedeljah in praznikih točno po voznem redu, ki je stopil v veljavo 15. maja l. 1933.

Sport

ILIRIJA : BUDAI (BUDIMPESTA) 6 : 1 (3 : 0).

Predsednočinjam smo imeli v Ljubljani prvovrsten sportni užitek. Na ilirijanskem igrišču so si stali nasproti v nočni tekmi profesionalci iz Budimpešte in belo-zeleni, ki so nam predvedli krasno nogometno tekmo. Lahko se reče, da tako lepo igre še dolgo nismo videli v Ljubljani, kajti obe moštvi sta igrali tako fair in tako lep nogomet, da je moral vsakogar navdušiti. V kolikor so bili gostje tehnično boljši, v toliko so domači igrali z večjim elanom in požrtvovalnostjo, in kar je glavno, izborni so startali in streljali iz vsake pozicije ter so bili izredno hitri pred golom. S takimi tekami se dela največja propaganda za naš nogomet. Ilirija, ki je zaslužen zmaga, je lahko uverjena, da bo pri prihodnji nočni tekmi še večja udeležba, dasiravno smo že z udeležbo pri predsednočnji tekmi lahko zadovoljni, saj je bilo navzočih najmanj 2500 gledalcev.

Moštvi sta nastopili v naslednjih postavah: Budai: Herendi, Vadasz, Weber, Magda, Burger, Schuster, Rösk, Sztancsik, Karpali II., Bachmann, Krall.

Ilirija: Feko, Dernik, Berglez, Unter, Varčič, Belak, Illovar, Lah, Verovšek, Doberlet, Pfeifer. Profesionalni Budaija igrajo lep nogomet, imajo prvovrstno tehniko ter se s krasnimi kombinacijami hitro približujejo pred gol nasprotnika. Ko so pa pred golom, pa nanesmo, da bi streljali, toliko časa kombinirajo ali bolje rečeno mečkajo, da je nasprotna obramba dobila priložnost za odvzem žoge. Posledica tega je seveda bila, da so samo z enim golom rešili svojo čast.

Belo-zeleni so pa igrali tako, kot v svojih najboljših časih. Vse je funkcioniralo, prav nobene slabe točke ni bilo v enajstorci. S svojim elanom in krasnim startom so izborni parirali tehnični Madžarov in pa tempu, ki so ga hoteli diktrirati. V balijini je najbolj ugajal Belak, ki je bil tako defenzivno kakor ofenzivno prav dober. Napad je s svojo smiselno igro neštelo krat ogrožal madžarska vrata. Najbolj hvalevredno od tega kvinteta pa je njegova hitra odločitve, kajti streljal je iz daljave in iz vsake pozicije na gol. To je pravilno in tako igra oni, ki hoče doseči kak uspeh. Na kratko: belo-zeleni so nam tako zaigrali, da so navdušili vse gledalce. Tako jih želimo še večkrat videti igrati in potem smo lahko uverjeni, da se bo naš nogomet zopet dvignil.

Kornerjev je bilo deset proti domačim ter šest proti gostom, od katerih pa niti eden ni vplival na rezultat. Gole za domačo so zabili Illovar dva in sicer v 15. in 17. minuti prvega polčasa, Pfeifer dva in sicer v 37. in 43. minuti drugega

— Prestroge odredbe. Lastniki psov se pritožujejo, da je nekaj odredb v odloku pasjem kontumacu prestrogih. Taka je na primer odredba, da mora imeti vsak lastnik psa, ki hoče s svojo živaljo na izprehod v Kamnico ali kam drugam v okolico, zato posebno dovoljenje od mestnega veterinarskega urada, po katerega morajo v mestno klavnico. Saj itak zadostuje, če imajo živali nagobnik ter se vodijo na vrvice.

— Nočno lekarniško službo v prihodnjem tednu 4. do 11. junija vrši lekarna magistra Maverja »Pri zamorecu« v Gosposki ulici.

— Izobraževalno društvo v Krčevini ima jutri v nedeljo popoldne ob štirih sestanek s poudinkom predavanjem.

— Ribe na trgu. Včerajšnji ribji trg je bil dokaj dobro založen z samimi morskimi ribami. Velike sardele (50 kg) so bile po 12, molji (5 kg) po 26, morski raki (5 kg) po 24 in škombri (40 kg) po 16 Din.

— Atleti nastopijo. Danes in jutri bo na Rapidovem igrišču živahno. Vrši se državno prvenstvo klubov, ki se ga udeležita SSK Maraton in SK Železnikar s celotno svojo lahkoatletsko gardo. Tekmovalo bo nad 60 atletov v vseh disciplinah. Današnja prireditve se prične ob 15.

Slovenske gorice

Sv. Anton. Ze nekaj tednov sem se vršijo pri cerkvi in na cerkvenih poslopih razna popravila, ki so bila v resnici že potrebna. S tem bo dobil grič Sv. Antona lepše in prikupnejše lice. Tudi cerkveni dom, v katerem se zbira naša mladina k versko-prosvolnemu delu, bo lepo prenovljen. Vsa bo dogotovljena že pred birmo. Vsa župnija je na pobudo ž. g. župnika po svojih močeh prispevala k popravilom. — Majniška pobožnost je za nami. Udeleževali smo se je v lepem številu. V začetku meseca maja smo na najlepši način proslavili Sv. Rešnje Telo ob priliki vednega čiščenja. Fantje in dekleta Marijine družbe so s celodnevno molitvijo izkazali čast Najsvetejšemu. Posebno lep prizor je bil drugi dan vednega čiščenja, ko je lepo število otrok privkral sprejelo v svoja nedolžna srčca — samega Jezusa. Dal Bog, da bi tako v milosti božji ostali tudi v naprej!

Negova. Na binkoštno nedeljo prireditjo naš fantje v grajski dvorani materinski dan. Uprizorili bodo igro »Repositev«. Na sporedu so še tudi pevске točke, deklamacije in prizorček »Materina ljubezen dela čudeže«. Prijatelji prosvete, pa tudi naše mamece prisrčno vabljeni.

Za negovanje las

Trilysin
BIOLOGIČNI TOČNIK TALASE

Prhljaj izgine.
Lasje ne izpadajo več.
Lasje zopet rastejo.

Ruška tovarna dela v vsem obsegu

Ruše, 1. junija.

Gori, gori! Kje? Kaj? V ruški tovarni za dušik. Pa ni morda zopet požar, kakor pred dvema letoma, ampak nova peč zopet gori. Zadnjo nedeljo zjutraj so jo zopet slovesno zažgali. Skoraj vse leto je počivala, ni bilo dela za njo. Preveč pridna je bila lani, na tisoče posod polnih karbida in umetnega gnojila je čakalo v skladiščih na kupce in odpremo. Vseled znatnih naročil so se zaloge izpraznile. Veliko peč so med tem temeljito popravili. Zadnjo nedeljo se je delo zopet v vseh oddelkih pričelo. Ruše so dobile zopet svoje lice. Brez dima iz velikih tovarniških dimnikov si Ruše ne moremo misliti. Preveč smo že navajeni nanj.

Koledar

Sobota, 3. rženega cveta: Klotilda, kraljica; Pavla, devica.

Osebnosti

— Nevarno je obolel proš ljubljanskega stolnega kapitla, prelat g. Andrej Kalan. Zadel ga je kap in leži nezavesten. Priporočamo ga vsem v pobožno molitev.

— Odvetniški izpit je napravil pred komisijo apelacijskega sodišča v Ljubljani odvetniški kandidat gosp. Mirko Hočevar iz Celja.

Trgovci špecerijske stroke

Ne izpustite priliko — in si oglejte iztožbo pristne domače Tovarne hranil

FRANK I DRUGOVI, Novi Sad

na velesojmu v Ljubljani M paviljon št. 652/3 — z zunanje strani — kjer bomo kuhlali brezplačno našo 100% no prirodno čisto cikorijo. — »Zvono« kavo in ostale naše kavine dodatke — ter Vam bode naš glavni zastopnik za Drav. banovino g. Vitomir Dolinšek iz Celja zam gel nuditi najugodnejše nakupne cene — brez vsake konkurence.

Za Vaš cen. obisk na velesojmu se Vam priporočamo ter upamo, da bomo tudi Vas meli čast šteti za našega rednega in stalnega zadovoljnega odjemalca.

Naši novi efektni ovitki Vas bodo ugodno iznenadili

Ostale vesti

Belgrad, 2. junija. Danes je izšla prva številka »Glasnika« jugoslovanske radikalno kmetske demokracije. Izdaja ga kot tedensko glasilo stranke generalno tajništvo JRKD (minister dr. Kramer), glavni in odgovorni urednik je pa Joza Širovič. »Glasnik« se tiska v cirilici in latinici in v slovenščini.

— Binkošti na Bledu bodo letos, če bo vreme ugodno, prav živahne. Napovedani so veliki izleti jugoslovanskih železničarjev, katerih pride na Bled okoli 1000, in nadalje tudi avstrijskih železničarjev. Poleg tega bo na binkoštno praznike na Bledu sestanek rolatarskih klubov iz Češkoslovaške, Avstrije in Jugoslavije. Pričakovati je tudi velikega dotoka avtomobilskih in drugih izletnikov iz vseh krajev Slovenije in Jugoslavije. Te dni se slovesno odprela kavarni »Toplice« in »Kazino«; v nedeljo, dne 4. junija 1933 bodo v obeh kavarnah velike družabne prireditve. Ob ugodnem vremenu je računati, da bo te dni na Bledu zbranih čez 3000 ljudi.

— Izletnikom, turistom in prijateljem Bohinja sporočamo, da bo v ljubki cerkvi pri Sv. Duhu ob Bohinjskem jezeru na oba binkoštna praznika ter na praznik presv. Trojice sv. maša ob 8; na binkoštni ponedeljek pa cerkveno opravilo tudi ob 10, ker je ta dan prošenje pri podružnici. Uprava hotela pri sv. Duhu, katerega oskrbuje letos lastništvo v svoji režiji pod spretnim vodstvom gđ. Starkel, vabi na žegnanje v prelepo jezersko idilo, odeto v šarmantno cvetje.

— Tovariši bojevnik! iz svetovne vojne! Zveza bojevnikov priredi na binkoštni ponedeljek, dne 5. t. m. ob 10 popoldne tabor na Kumu (postaja Trbovlje), dalje tabor na Zalostni gori (postaja Preserje) in v Suhi nad Zelezniki. Na prvem govorijo tovarši Rozina Ivan Jože Pirc in Zupančič Avgust, na drugem tovarši Ivan Marinko, Tone Kozina, Stanko Florjančič itd., na tretjem pa tovarši Wagner Rudolf in Bonac Franc. Vsi tabori se vrše na najlepših in zelo priljubljenih izletnih točkah. Polovična vožnja za Trbovlje in Preserje je dovoljena. Tovariši iz svetovne vojne, pohižite ta dan na te tabore, da združeni manifestiramo za svetovni mir, bratstvo in svobodo.

— Spered zleta Dopisne trgovske šole v Ljubljani, dne 4. junija. Popoldne: Do 1/8 prihod in zbiranje v prostorih DTS (Pražakova 8/II). — Ob 1/8 odhod na nebotičnik; tam v najvišjem nadstropju zajtrk. — Ob 1/9 ogled velesojma; vstopimo pri glavnem vhodu nasproti kopališču »Ilirije«; izletniki si ogledajo v manjših skupinah z g. profesorja naprave velesojma. — Ob 1/11 ogled muzeja; vhod z Bleiweisove ceste. Po pregledu se na stopnicah muzeja celotna skupina fotografira. — Ob

Naznanilo preselitve

trgovine s čevlji, Mohorič Anton na Gosposvetsko cesto 13 (Kolizej)

Na zalogi imam sam pravi dobri domači izdelek, po najnižjih cenah. Popravila se sprejemajo. Priložnostni nakup za Binkošti iz za birmo! — Se priporoča

A. Mohorič.

A. Hubert Fournet,

ljudski župnik - svetnik

Na binkošti bo sv. oče proglasil za svetnika francoskega duhovnika Huberta Fourneta, ki je živel za časa francoske revolucije. Andrej Hubert Fournet de Thoire je bil rojen leta 1752. Oče plemenitaš ga je vzgojil strogo versko; kakšen duh je bil v tej družini, priča že okolnost, da je dalo bližnje sorodstvo 7 duhovnikov, da bi tudi njen sin postal duhovnik. In res so ga dali v zavod, toda sin je iz njega zbežal. Pozneje je študiral pravo in kot akademik res udobno živel. Privoščil si je vse zabave, ki so bile na izbero bogatemu akademiku. Študij je zanemaril, vseučilišču je obrnil hrbet in si izbral vojaški stan. Mati ga je vendar pregovorila, da ni šel k vojakom in da se je za nekaj časa podal k svojemu stricu, župniku v Haimsu. V času, ko je bival pri tem pobožnem duhovniku, se mu je zbudil duhovni poklic.

Fournet je postal duhovnik, toda živel je tudi kot duhovnik zelo razkošno. Nekega dne ga je neki berač opozoril na to razkošnost, češ, da se duhovniku ne spodobi. Tedaj je Fournet spraval iz svojega župnišča vse, kar ni bilo potrebno za njegovo poklic. Postal je preprosti podeželski duhovnik, ki je živel samo za svoje ljudstvo. Tedaj je izbruhnila revolucija. Fournet je ostal trden v svojem poklicu in z veliko nevarnostjo je kljub vsem prepovedim revolucionarcev vodil dušno pastirstvo med svojimi verniki. Na škofov nasvet se je podal na Špansko, odkoder se je vrnil po petih letih. Šele tedaj se je začelo zanj življenje, polno nevarnih dogodivščin. Medtem je prišel na vladno diktator Napoleon, ki je uvidel, da je lažje vladati ljudstvu, ki je ohranilo vero, čeprav sam ni živel po veri. Povrnili se je verska svoboda in p. Fournet se je lahko z vsemi silami posvetil verski obnovi ljudstva. Strašna revolucija je pustila za seboj same razvaline in treba je bilo graditi znova. K njemu je prišla plemenitašinja Elizabeta Bichiers des Ages iz sosednjega kraja in skupno sta ustanovila družbo sester svetega Križa. Čeprav je bil Fournet silno šibkega zdravja, je svojo faro opravljaj do leta 1826. Nato se je umaknil v La Puye in je vse preostale dni svojega življenja posvetil vodstvu novi kongregaciji. Dne 13. maja 1834 je zapustil to solzno dolino.

Stoletje skoraj ni bilo slišati o njem, ko ga je sv. oče 16. maja 1926 proglasil za blaženega.

Po šestih letih, 30. novembra 1932 je Cerkev priznala oba čudeža, ki sta bila priložena v dokaz njegove svetosti. Zadnji čudež je bil tale: »Neki pohabljen otrok, ki je imel vse ude pokvarjene, je nanedoma ozdravel in zdravniška komisija je bila mnjenja, da se ozdravljenje ne da razlagati naravno. Že pri čitanju dekreta, s katerim sta bila priznana oba čudeža, je sv. oče z vznešenimi besedami slavlil delo župnika Fourneta. »Lepšega uvoda, kakor zgledi, kako junaške čednosti in vzvišene svetosti, katere svetloba se že napoveduje za bodoče leto.« Sv. oče je mislil na uvod k svetemu letu.

Francoski Alain Gerbault, ki je bil nekdaj francoski prvak tudi v tenisu, je v 30 dneh na svoji jadrnici sam preplul Ocean iz Gibraltarja do kolonije Martinique. Plul je po isti poti, kakor Kolumb pred 400 leti.

Po tritedenskem postu čašo pomarančnega soka

Gandhi je dovršil svoj 21 dnevni post. Kljub temu, da 21 dan ni nič zavžil, je ostal pri življenju. Seveda je silno shujšal, vsak dan je izgubil okoli 35 dkg na teži. Iz vseh krajev Indije prihajajo čestitke, brzojavke in pisma, zaboji sadja in medu. Njegovi učenci in politični prijatelji mu na ta način skušajo izkazati hvalečnost za trpljenje, ki ga je prestal zanje. Gandhi je namreč s svojim postom skušal prisiliti indskega podkralja, da bi brezpogojno izpustil 10.000 političnih jetnikov. Podkralj je zahteval, da bi se Gandhi in njegovi politični prijatelji za vedno odpovedali pasivni resistenci.

Tisti dan, ko se je nagibal zadnji dan posta k zatonu, je prišlo k Gandhiju vse polno njegovih prijateljev, da bi ga osebno pozdravili. Na cesti se je zbrala ogromna množica ljudstva. Gandhi se je

za vse izraze simpatije zahvalil s trudnim nasmehom. Potem je prijel v roke kozarec pomarančnega soka, to je prvo hrano po treh tednih. Preden je zavžil sok, je pozval vse navzoče k molitvi. Tam so bili izbrani Indijci obeh ver, to je tudi mohamedanci in vseh drugih verskih sekt. Da bi se nobenemu ne zameril, je Mahatma pozval navzoče, naj se vsak zahvali svojemu bogu in se tudi sam udeleži molitev po vsakem verskem obredu. Nato je s pomočjo svojega sina Devajdasa, ki je poleg njegove postelje klečal in s pomočjo svoje žene, ki je jokala od zadovoljstva, zaužil pomarančni sok. Prizor se je odigral v veličastni dvorani palače gospe Thackersee, to je neke bogate indijske vdove, h kateri so prinesli Gandhija pred 20 dnevi, ko je bil izpuščen iz ječe.

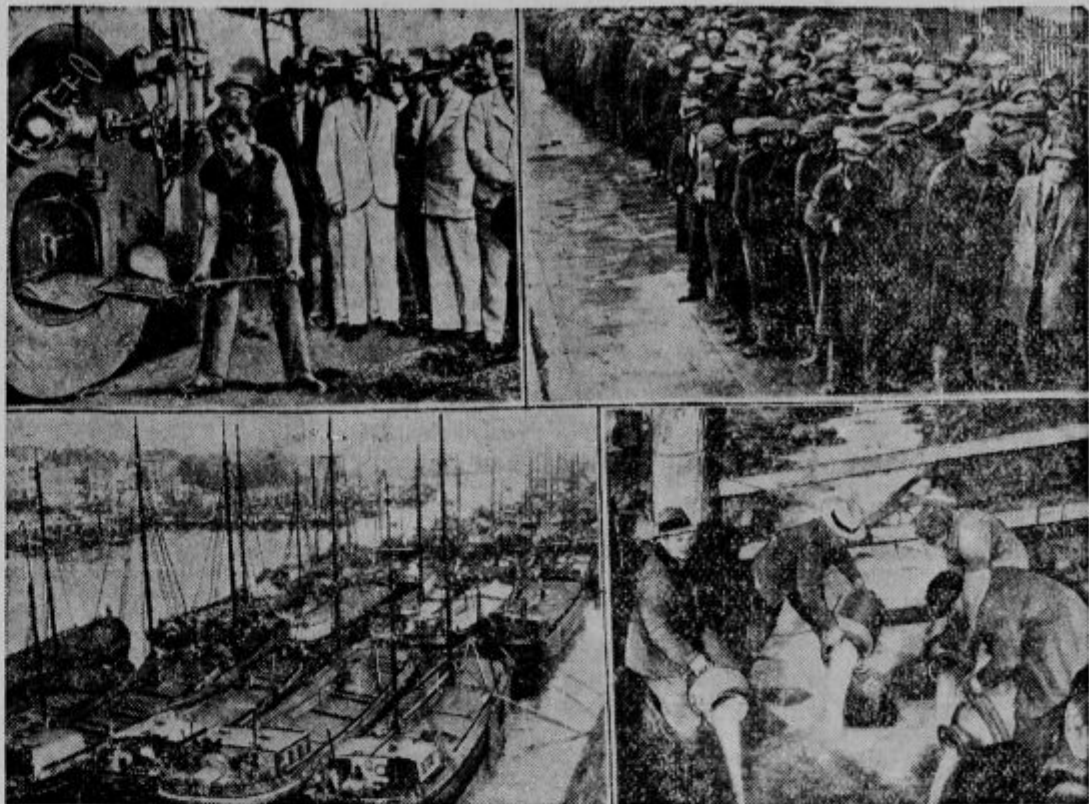
Zdravniki, ki so stali ves čas ob strani Gandhi-

ja za časa njegovega posta, se ne morejo prečuditi, da je Gandhi prestal 21 dni brez hrane. Res je silno oslabil, kakor kaže naša slika na desni, vendar ni nikakega dvoma, da bi se mu zdravje ne popravilo. Zdravniki so priobčili tudi posebno poročilo, v katerem pravijo, da je Gandhi počuti dobro. V tem poročilu tudi pravijo, da se bo moral hraniti več časa po strogi dieti. Previdno se bo moral zopet navaditi na normalno hrano.

Pravijo, da je Gandhi pripravljen zaukazati svojemu ljudstvu, naj opusti civilno nepokorščino ali pasivno resistenco in da bo dal sklicati indijski kongres, ki naj prouči ves položaj. Po vsem tem ni jasno, kdo je prav za prav zmagal, ali Gandhi, ki je post srečno prestal, ali angleška vlada, ki je Gandhija izpustila, ko se je začel postiti. — Slika na levi kaže Gandhija pred začetkom posta.

Egoizem vlada ves svet

Na levi zgoraj zažigajo brazilsko kavo, da bi dvignili ceno. — Na desni vidimo skupino brezposelnih delavcev, ki čakajo pred tovarno, ki so jo zaprli. — Spodaj na levo ladje, ki čakajo prazne v pristanišču. — Ameriški kmetje zlivajo mleko v potok, da bi na ta način dvignili njegovo ceno. Po vsem svetu stradajo milijoni brezposelnih delavcev in razumnikov, na drugi strani pa se uničujejo živila, s katerimi bi se ti lahko hranili. Kako naj gospodarska konferenca, ki se prične danes v Londonu, reši te probleme, ki jih postavlja nanjo današnji svet?

Hvaležnost.

Od ljudi se ne sme preveč zahtevati. Hvaležnost tistih, ki so dobrote prejeli, ne more iti tako daleč, da bi dobitnikom odpustila. (Papini)

Uspeh brez posledic.

Značaj ljudi tega časa: hočejo uspeh, ne pa posledic. Osvojitve — brez mrtvih; revolucije — brez razbitih glav; ljubezen — brez otrok. (Papini)

Po vojni bi želi boljševiki

Podpredsednik vseučilišča »Georgetown« v New Yorku, p. dr. Edmond A. Walsh, ki je po vsem svetu znan kot vroč borec proti boljševizmu, je pri nekem obedu Ameriške ženske zveze imel svaričen govor proti boljševizmu. »Današnja zmešnjava v kapitalističnih vrstah,« je dejal p. Walsh, »je dragocena opora za komunizem. Sedanja sovjetska vlada je najbolj nekrščanska sila, ki danes obstoji na svetu. Edino sprava med kapitalom in delom v smislu neizvršenega dela G. Washingtona lahko reši svet. Može, ki naj jih volimo, bi ne smeli biti politiki, ki gledajo na bližnje volitve, temveč ljudje iz vseh stanov, ki gledajo na bodoči rod. Ako ne bodo razdelili sadove dela od zgoraj, potem bo to vprašanje rešeno od spodaj navzgor. Tisti, ki bodo edini preživeli bodočo vojno, bodo boljševiki.«

Ubijati in ubijalski čas.

Mnogi moji sosede živijo tako, da čas ubijajo. A čas je močnejši ko oni: vsako jutro nanovo oživi in da se mašuje, jih nazadnje popolnoma in dokončno ubije, tako da ne ohrani o njih nobenega spomina. (Papini)

Dirigent in glasbenik Felix Weingartner, ki praznuje 70 letnico svojega življenja, s svojo mlado gospo. Že pri 28. letu je postal dirigent orkestra berlinske dvorne opere. Pozneje je nastopil v Monakovem, na Dunaju, v Darmstadtu. Leta 1927 je postal ravnatelj konservatorija v Baslu, kjer še danes deluje.

Ljudska knjižnica: Iz založništva Jugoslovanske knjižnice v Ljubljani: Lovrenčič: Publius in Hispana. povest, broš. 28 Din vez 40 Din. — Pierre L'Ermite. Deklica z odprtimi očmi, povest, broš. 30 Din vez 45 Din. — Pierre L'Ermite. Kako sem obšla svojega otroka, povest, broš. 35 Din vez 42 Din. — Verne Jules. 20.000 milj pod morjem, povest, broš. 28 Din vez 40 Din.

Samuel Lover:

RORY O'MORE 34

Irski ljudski roman.

Po teh njegovih zadnjih besedah ga je tisti mož še ostreje pogledal, na kar je takoj vstal in odšel iz gostilne; prav tako sta storila njegova tovariša. Pa tudi Rory ni izgubljal časa in jim je naglo sledil. Ko je prišel do vrat, je videl, da so stali nekaj korakov od hiše. Ko so ga zagledali, so odšli po obrežju, dokler niso prišli do vogla. Tu so se ozrli, da bi videli, ali jim res sledi, nakar so zavili po cesti navzgor. Rory je šel za njimi. Ko so vnovič zavili, so se zopet obrnili. Rory jim je zvesto sledil povsod, kamorkoli so šli po neštetihih ulicah, ki so se vile sem in tja, dokler niso nazadnje dospeli v ozko zakotno ulico. Tam so se možje zadnjikrat ozrli. Ko je Rory prišel do njih, je videl, da stoji pred vhodom v klet. Tam so možje mahoma izginili. Skočil je za njimi. Po strmih, polomljenih stopnicah je prišel do nizkih vrat, ki so se zaprla tisti trenutek, ko je vstopil. Znašel se je v popolni temi.

X. poglavje.

Rory vidi in sliši več, kakor je pričakoval, in spozna, da je resničen pregovor, da previdnost nikdar enih vrat ne zapre, ne da bi odprla druge.

Roriju je kar rdeče in zeleno mrgolelo pred očmi, ko se je nenadoma znašel v temi. Poleg njega se je oglašil nekdo:

»Zelo me veseli, da vas vidim!«

»Bog vam ohrani vid!« je odvrnil Rory. »Vesel bi bil, ko bi vas mogel videti tudi jaz.«

Rory je slišal, kako se je drug glas zloboko zasmeljal,

na kar je prejšnji rekel:

»Kaj, ali niste veseli, da me vidite?«

»Pri moji veri, zelo vesel bi bil, ko bi vas, a kako naj vas vidim v taki temi?«

»Ho, ho, vi ste pa dovtipen fant, ha, ha, ha!«

»Prižgi luč,« je dejal zopet drug glas.

»Počakaj malo, da najdem škaflo z vžigalniki,« se je glasil odgovor.

Tuj glas je Roriju zopet rekel:

»Dobrodošel!«

»Srčna hvala,« je dejal Rory, »dajte mi svojo pest.«

»Kaj pravite?«

»Dajte mi svojo pest.«

»Roko vam hoče stisniti,« je rekel glas, ki do tedaj še ni izpregovoril. Roriju se je zdelo, da ga pozna; kje ga je pa slišal, se ni mogel spomniti.

»O,« je dejal tujec, »donnez moi la main.« (Francosko main = roka, angleško man, izg. mán = mož.)

Rory, ki je govoril samo irščino, je odvrnil:

»Ne, ne poznam nobenega moža.«

»Kaj moža, kdo pravi kaj o možu, roko mi dajte,« se je zakrohotal glas kraj njega.

Rory je iztegnil roko. Na svoji odprti dlani je čutil tujo in roki sta se stisnili po načinu združenih Ircv. Zdaj je bil zadovoljen z vsem in potrpečljivo čakal samo še na luč. Zaslišal je, kako udarja jeklo ob kresilni kamen in videl, kako se usipljejo iskre. »Zdaj zdaj bo luč,« si je mislil. In res, vžigalna vrvice se je vnela, na kar je ostro počilo. V tistem trenutku je zagorela nekakšna vžigalica in prvo, na kar je padla njena blesta svetloba, je bil obraz — Shana Regana.

Rory je ostrmel: njega se je tu najmanj nadejal in si ga tudi najmanj želel videti na tem kraju. Bila sta hladna drug do drugega, dasi je Rory storil vse, kar je

mogel, da bi si bila dobra. Kolikokrat ga je iskal, da bi se sprijaznila; danes pa bi mu bilo ljubše, da bi ga ne videl. Da je bil tudi on tukaj, je sicer pričalo, da mu gre za isto reč kakor njemu samemu in Rory je mislil, da ju bo to zbližalo. Zgodilo se je pa drugače.

Združeni Irci so se organizirali v odbore. Glavni odbor je štel dvanajst članov in vsak teh je bil zopet glava drugih dvanajstih članov. Ker je pa bil vsak odbor organiziran popolnoma zase, tako da člani enega odbora niso vedeli za člane drugega, se je zgodilo, da Rory ni vedel, da je tudi Regan združen Irec, dasi sta živela v istem okraju. Regan je namreč spadal k drugemu krožku in imel tudi čisto druga načela. Rory je postal združen Irec iz plemenitejših nagibov kakor Regan. Divje navdušenje za neodvisnost njegove domovine je napolnjevalo njegovo bitje, dočim je Regana vabila ljubezen do prostosti.

V tisti strašni dobi irske zgodovine so nekateri Irci šli med vstaše iz gole navdušenosti, a teh narod ni razumel. Drugi pa so bili vstaši iz veselja do nemirov in rogovilenja. K tem je spadal Regan. Od svojega očeta je podedoval lepo kmetijo. Prerad pa je zahajal v gostilno, kjer je prišel v slabo družbo, ki ga je odvrčala od dela, katero bi ga bilo moglo ohraniti dobrega in poštenega. Tako je postal malomaren in sirov.

V mestu se je Regan spoznal z De Welskeinom, s katerim sta si bila kakor ustvarjena drug za drugega. Regan je bil poglavar zanikarne tolpe fantov, ki so bili Francozovi agentje in pomočniki pri tibotapljenju. Francoz mu je usluge vračal s tem, da ga je zalagal z žganjem in tobakom ter ga jemal s seboj na veseljačenja. Razuzdane orgije v kleti, kamor je Rory zdaj prišel, so bile v navadi pri teh žrtvah postopašstva, slabe družbe in protipostavnih želja.

Velike galopne in kasaške dirke

za Binkošti 4. in 5. junija ob 1/2 3 na vojaškem vežališču v Dev. Mar. v Polju pri Ljubljani. Tekmovali bodo najboljši plemeniti konji

Skupne nagrade Din 50.000--

ZAHVALA. Za tolike dokaze iskrenega sočuvstvovanja za pokojnim srčno ljubljanim in nenadomestljivim soprogom, sinom, bratom in stricem, gospodom

Francem Rožičem

se najpriznaneje zahvaljujem vsem spremljevalcem na njegovi zadnji poti. Posebno hvalo dolgujem zdravnikom g. dr. Osolniku za prvo pomoč, ki jo je nudil pokojnemu, zatem g. dr. Arku internega odd. obče bolnišnice za njegovo človekoljubno vneto, da bi pokojnemu ohranil življenje in č. sestram usmiljenkam istotam za njih trud. Dalje se zahvaljujem č. duhovščini za tolažilne besede in spremstvo.

Zahvaljujem se nadalje g. od direktije drž. železnic, g. šefu kurilnice Ljubljana glav. kol., vsem prijateljem in znanem železničarjem, osobito pa stanovskim tovarišem pokojnega iz Ljubljane, Zagreba, Maribora, Zidanega mosta, Jesenic in Novega mesta za njih udeležbo pri pogrebu, in slednjim še za poklonjene vence in cvetje. — Končno še moja prisrčna hvala narod. železničarskemu godbenemu in pevskemu društvu »Sloga« za njih žalostinke.

Sv. maša zadušnica za rajnim se bo darovala v župni cerkvi sv. Petra v nedeljo dne 4. junija t. l. ob 7 zjutraj.

Moste pri Ljubljani, dne 2. junija 1933.

MARIJA ROŽIČ, vdova.

Birmanska darila

po nizkih cenah pri
J. VILHAR, urar
Ljubljana, Sv. Petra c. 36

Za nego lica in rok rabite

Benkovo pomado in Violette-kremo!

Lekarna pri So. Trojici

F. pl. Benko, Zemun

Letovišcarji!

Hotel PENSION RAJH v Ormožu ob Dravi

celodnevna oskrba (pension) Din 35—, znana prvovrstna kuhinja, na novo urejene sobe s tekočo vodo, z lepimi terasami, vrt. Na razpolago klavir, billard in kegljišče, ob Dravi lepo prosto kopališče. — Se priporoča tudi obiskovalcem znanega zdravnika dr. J. Matereča

POZOR!

V gestilni Pavšek, Šmartinska 26

se toči od danes dalje najboljši cvček po 10 Din, čez ulico po 8 Din, prvovrstno belo vino, bizelsko, po 10 Din, čez ulico po 8 Din. Poleg teh se toči tudi izredno dober jeruzalemski rizling in črnina po 12 Din. Prepričajte se sami o izborni kvaliteti in nizkih cenah.

MARIJA JUVAN.

ZA BINKOŠTI!

98-

belo platno in lak, krasen model

125-

modno platno in rujava kombinacija, najmodernejši čevlji

145-

Temno rujava ševro z okrasom

98-

Moški usnati polčevlji, črni ali rujav, isti iz platna (belo ali sivo), usnat podplat Din 98-

125-

Moški polčevlji, črni ali rujav boks, dober usnat podplat

145-

Moški platnени ročevlji z rujava kombinacijo

Velika izbira opank in sandalet!

Humanik

LJUBLJANA, Dunajska c. 1a
MARIBOR, Gosposka ul. 17
CELJE, Aleksandrova cesta 1

Poznate prireditve

LJUBLJANSKEGA VELESEJMA?

Da? Potem Vas gotovo zopet pozdravimo kot drage goste. Ne? Oglejte si velesojem od 3. do 12. junija, ne bo Vam žal in vedno boste prihajali.

Legitimacije se dobe v biletarnah Putnika, večjih denarnih zavodih, župnih in občinskih uradih in pri večjih železniških postajah Dravske banovine. — Polovična vožnja na železnicah

Mali oglasi

V malih oglaših velja vsaka beseda Din 1—; ženitovanjski oglasi Din 2—. Najmanjši znesek za mali oglas Din 10—. Mali oglasi se plačujejo takoj pri naročilu. — Pri oglaših reklamnega značaja se računa enokolonska, 3 mm visoka petlin vrstica po Din 250. Za pismene odgovore glede malih oglasov treba priložiti znamko.

Vsakovrstna birmanska darila

po globoko znižanih cenah pri tt.

F. M. Schmitt, Ljubljana

Pred škotijo 2

Oglejte si izložbo!

Pridite!

Službe iščejo

Otroška vrtnarica

s perfekt. znanjem nemsčine in dobrimi pričevali, išče službo. Naslov Dora Weber — Črna pri Prevaljah. (a)

Trgov. prodajalka

marljiva in spretna, želi premeniti mesto. Cenjene ponudbe prosi na upravo »Slovenca« pod »Avgust« št. 6305. (a)

Pošteno dekle

z dežele, vajeno trgovine in gostilne, išče primerno službo. Event. v mlekar. Zmožna položiti kavcijo. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Pošte« št. 6303. (a)

Uradnica

s prakso želi premeniti službo, takoj ali pa vsaj s 15. junijem. Gre tudi samo za popoldne. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 6307. (a)

Dekle

išče službo za kmečka dela. — Naslov v upravi »Slov.« pod št. 6342. (a)

Razno

Avtotaksi

št. 64 se vlnudno pripo-roča. Telefon 3390. (r)

Laška pivovarna

Delnarji! Ker radi krize ne morete plačati delnic, zglasite se ustmeno ali pismeno Urbaji, gostilna, Rimska 11, Ljublj. (r)

Soba

z vhodom s stopnišča se odda mirni stalni osebi v Gledališki ulici 7, I. nad., vrata 4. (s)

Vnajem

Dva lokala

se oddata v sredini mesta. Eden s I. avgustom, drugi takoj. — Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 6244. (n)

Lokal

primeren za vsako obrt, delavnico in skladišče — oddam takoj v Ljubljani VII, Jernejeva c. 47. (n)

Posrestva

Vinograd

novo poslopije, vsa vinska oprema — in sadonosnik zelo ugodno naprodaj. — Pridela se do 60 hl cvička. Solčna lega. — Ban. Brežice. (p)

Vilo

kupim v Ljubljani. — Ponudbe na upravo z navedbo cene pod šifro »Vila« št. 6391. (p)

Auto-motor

Dražba

velikega gozda in travnika se vrši v Rudniku 5. t. m. ob 3 popoldne. Sestanek pri Jeršinu. (o)

Pozor

posetniki velesojma!

Pred nakupom avtomobila ali pa motokikla si oglejte veliko zalogo novih in malo rabljenih vozil svetovnih znamk, po najnižjih cenah pri najstarejši avtomobilski Zuzek, Ljubljana, Tavčarjeva 11.

ŽIMA

vseh vrst vedno na zalogi po najnižjih dnevnih cenah samo pri

J. Knific, tovarna za žimo

Stražišče pri Kranju Telefon interurban št. 2

Na velesojmu paviljon „F“!

Objave

Dražba!

Ta pečica Lutz je Tebi podobna. Tudi je lepa in celo še bolj štedljiva, ker ne hodi v inozemstvo na letovišče. Žal mi je, da je nisi že prej zahtevala. Sedaj vem, da je bila slaba peč vzrok mnogih sporov. Premalo je bilo toplote in preveč si porabila kuriva. Veselim se zime. Vrni se domov! Tovarna Lutz iz Ljubljane VII (Šiška) je peč že montirala. Sestaneva se na velesojmu v paviljonu F pri zastopniku Lutz. Prilagam sliko in Te pozdravljam — Tvoj možiček.

Kupimo

Avto kovčeg kupim. Ponudbe poslati na: Marschner, Ljubljana, Hranilnična cesta 4, telefon 3183. (k)

Prodano

Novo kolo se zelo poceni prodaja. Dvotakova 3-I, levo. (l)

I. a kava

čista, drobno mleta (turška), zavojček 3kg 155 Din franko naročnik razpošilja G. Drechsler — Tuzla. (l)

Harške kanarčke

prodam od 100 Din naprej. Jože Bilene, Karlovska cesta 9-II. (l)

Modna konfekcija!

Najboljši nakup! A. Presker, Ljubljana, Sv. Petra cesta 14. (l)

Usnje

vse vrste po najnižjih cenah dobite pri

Viktor Legan

trgovina in tovarniška zalog usnja, Ljubljana, palača »Dunav« (Beethovnova ulica)

Volna, svila, bombaž

stalno v bogati izbiri v vseh vrstah, za strojno pletenje in ročna dela po najnižjih cenah pri tvrdki Karl Prelog, Ljubljana — Zidovska ul. in Stari trg.

Darila za birmance

po ugodnih cenah

KAJFEZ

Miklošičeva cesta št. 14.

Predalno omara

s pisalnim predalom zaradi selitve naprodaj. — Ogled od 12—7. — Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 6305. (l)

Vse po 12 Din

damske flor nogavice, damske rokavice, moške nogavice in rokavice, otroške nogavice po 3D. Nogavice »Bemberg«, dr. z. o. z., Ljubljana, Miklošičeva cesta 14. (l)

Obri

Foto - Molinsky

nasproti nebotičniku se priporoča cenj. botrom in botrcam. Solidno delo po priznani zmernih cenah.

Fotografski atelje

Avust Berthold v Ljubljani, Tavčarjeva 13, se priporoča cenj. botrcam in botrom. Cene nizke, slike prvovrstne. (l)

Oves in koruzo

kupite najceneje pri tvrdki A. VOLK, LJUBLJANA Veletrgovina z žitom. Resljeva cesta 24.

Botrcam in botrom!

Najlepši spomin Vašemu birmancu je fotografija. — Foto D. Rovšek, Kolo-dvorska ul. 35, Vam jamči za najboljši izdelek po nizki ceni! (l)

Inserati

v »Slovencu«

imajo največji uspeh.

Ker letos nisem razstavil na svojem stalnem prostoru na velesojmu, si dovoljujem prositi cenjeno občinstvo, da si moje delo in izdelke najfinejšega pohištva ogleda v moji delavnici

IVAN ROJC

mizarstvo

Zg. Šiška 93 Kosovo polje pri Ljubljani

DELO PO NAČRTIH :: NAJSOLIDNEJŠA IZVEDBA :: :: KONKURENČNE CENE.

Vsem trgovcem in pekarnam!

Sporočamo, da smo otvorili veletrgovino z moko in žitom ter isto dobavljamo samo iz prvovrstnih renomiranih baških in banatskih mlinov — po najnižjih cenah. — Zahtevajte takoj našo ponudbo!

Jugo-Agraria, družba z o. z.
Ljubljana, Triglavskva ulica 9.

=====

Ali ste že poravnali naročnino?

=====

Energin

krepi kri, živce in apetit!

Odraslim in otrokom!

Za popolno okreplitev otrok 3 velike steklenice, za odrasle 3 do 6 steklenic. V apotekah po 1/2 Din 35—. — Po pošti razpošilja laboratorij »Alga« Sušek, 5 stekl. Din 110—, 6 stekl. Din 220— in eno zastoj, 12 stekl. Din 440— in dve zastoji. (Odobreno od min. socialne politike in narodnega zdravja 8. Br. 4787 23. marca 1932)

Restavracija Lloyd, sv. Petra cesta št. 7

nudi cen enim gostom prvovrstno domačo hrano. — Menü kosila po Din 10— in 12—. Abonma po Din 12—, 16— in 18—. Abonenti imajo po edinem listu 20% popusta. Točijo se pristna štajerska in dolenska vina. Vedno sveže Unionsko pivo. Se priporoča

BUČAR MARIJA.

Za binkoštno praznike.

OTROKOM:

29.-

Štev. 27-34 Vrsta 242
Otroški telovadni čevlji s prožnim chrom
podplatom. Zenski Din 35.-, moški Din 39.-.

29.-

Vrsta 4561-29
Za sport. Idealen in najcenejši čevlji za vse
vrste sporta, turizma in razne igre. Vel. 27-34
Din 35.-.

35.-

Štev. 19-27 Vrsta 3661-00
Lep otroški spomladanski visoki čevlji iz
rujavega boksa s podplatom iz krupona.

45.-

Vrsta 2942-00
Otroška sandala s crep-gumijastim podplatom,
elastična in trpežna. Štev. 22-26 Din 35.-,
Štev. 25-38 Din 59.-.

49.-

Štev. 20-26 Vrsta 5851-30
Za ljub-milke lakaste ali rujavo kombinirane
čevljičke. Zelo lepe in okusne.

59.-

Vrsta 5351-05
Krasen čevlji iz belega nubuka za svečane
prilike. Vašim ljubljencem. Velikost 27-34
Din 79.-.

69.-

Štev. 27-34 Vrsta 5842-40
Za deklice te udobne fleksibilne čevljičke, kom-
binirane, iz laka ali rujavega boksa.

V vročih poletnih dneh morate predvsem posvetiti čim večjo pažnjo svojim nogam. V vsaki naši prodajalnici Vam postrežemo z odgo-varjajočo obutvijo, tako za praznike kot tudi za vsakdanjo nošnjo najsibo za delo, sprehode ali pa za dom. Naša letna obutev je lahka, udobna in poceni. Obiščite nas. Oglejte si našo letno obutev brez obveznosti za nakup.

ŽENAM:

49.-

Vrsta 3335-10
Udoben ženski platneni čevlji z gumijastim
podplatom in nizko peto. Praktičen za vsak-
danjo nošnjo.

49.-

Vrsta 2925-07
Platneni čevlji na zadrgo z elastičnim gumi-
jastim podplatom in ravnotako peto. Za
počitnice.

69.-

Vrsta 3945-03
Praktičen in udoben čevlji iz črnega boksa
z gumijastim podplatom, za vsakdanjo uporabo
nenadomestljiv.

89.-

Vrsta 2845-11
Za vsak dan te čevlji iz črnega ali rujavega
boksa. Ravnotaki lakasti za nedeljo in praznik
Din 99.-.

99.-

Vrsta 2605-16
Zelo okusno okrašen čevlji k sportnemu
kostimu. Izdelan je iz temorujavega boksa.

49.-

Vrsta 445-09
Praktični letni čevlji z zaponko, iz najboljšega
platna. Neobhodno potrebni vsaki ženi za
vsakdanjo nošnjo. Lahki in poceni.

69.-

Vrsta 3925-23
Za gospodinje, ko gredo kupovat na trg,
praktični in trpežni čevlji z elastičnim gumi-
jastim podplatom.

79.-

Vrsta 8865-11
K lahki letni obleki nosite te idealne in
okusno kombinirane opanke. Zelo so zračne,
lahke in udobne.

99.-

Vrsta 9645-38
Eleganten čevlji iz rujavega boksa ali črnega
laka s kombinacijami iz kačje kože.

149.-

Vrsta 1505-68
Eleganten čevljiček iz ševroja kombiniran s
semišem v isti barvi. Idealen čevljiček za
vsako damo za sprehod in obiske. Isti iz laka
Din 129.-.

CENENE NOGAVICE PRVOVRSTNEGA MATERIJALA.

Ženske nogavice:
I-a svila Din 29.-
svilene Din 19.-
I-a flor Din 19.-
bombažaste Din 15.-
bombažaste normal. Din 9.-
za sport, iz sukanca Din 10.-

Otroške nogavice:
visoke bombažaste Din 8.-, 10.-, 12.-
kratke iz sukanca Din 7.-, 9.-
za sport Din 10.-, 12.-

Moške nogavice:
iz sukanca ali polsv. Din 15.-
egiptski bombaž, z deseni Din 10.-
iz polsvile Din 7.-
močne bombažaste Din 5.-

POLETI NOSITE LAHKO IN UDOBNO OBUTEV.

Vel. 20-26

**DIN.
19**

Vrsta 4431-00. Za poletje. Udoben in trpežen čevlji iz sivega
platna z gumijastim podplatom. Lahek in poceni. Neobhodno
potrben za vsakdanjo nošnjo v soparnih poletnih dnevih.
Vel. 27-34 Din 25.-, vel. 35-42 Din 29.-, vel. 43-47 Din 39.-.

MOŽEM:

69.-

Vrsta 2947-00
Sandale s crep-gumijastim podplatom ne žulijo
ne nog ne žepa. Zelo so lahke, zračne in
udobne. Zenske Din 59.-.

79.-

Vrsta 1137-27
Elegantni moški letni polčevlji iz belega ali
sivega platna, kombinirani z rjavimi ali črnimi
usnjem. Krasna izpopolnitev letne garderobe
vsakega gospoda.

89.-

Vrsta 2927-41
Zračne in lahke sandale s chrom-podplatom.
V toplih dnevih neobhodno potrebne.

89.-

Vrsta 1937-29
iz močnega boksa z elastičnim gumijastim pod-
platom. Za vsakdanjo uporabo. Rjavi ali črni.

129.-

Vrsta 1637-21
Iz prvovrstnega telečjega boksa rjavi ali
črni. Zelo praktični in udobni.

149

Vrsta 1637-80
Polčevlji iz prvovrstnega telečjega boksa
okrašeni s perforacijami. Nosijo se k sportni
obleki. Usnjena peta.

99.-

Vrsta 3967-22
Udoben širok čevlji iz močnega boksa z gumi-
jastim podplatom, ki traja trikrat delj kot
usnjen podplat.

Rata